

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 30 ЖОВТНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 44

VOL. CXV

FRIDAY, OCTOBER 30, 2009

No. 44

Триває реєстрація кандидатів на пост президента України

КИЇВ. – 23 жовтня Центральна виборча комісія (ЦВК) розглянула заяви громадян України про самовисування кандидатами на пост президента України та подання виборчого блоку політичних партій „Блок лівих і лівоцентристських сил“ (Комуністична партія України, Партія „Справедливість“, політична партія „Союз лівих сил“, Соціал-демократична партія України (об'єднана)).

ЦВК зареєструвала кандидатами на пост президента України Олега Васильовича Рябоконя, 1973 року народження, генерального директора Товариства з обмеженою відповідальністю „Меджістерс“, який проживає в Києві; Анатолія Степановича Гриценка, 1957 року народження, голову Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони; Арсенія Петровича Яценюка, 1974 року народження, члена Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я; Петра Миколайовича Симоненка, 1952

року народження, члена Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

26 жовтня ЦВК зареєструвала кандидатом на пост президента України Володимира Михайловича Литвина, 1956 року голову Верховної Ради України.

27 жовтня ЦВК зареєструвала кандидатами на пост президента України Сергія Леонідовича Тігіпка, 1960 року народження, який тимчасово не працює; Інну Германівну Богословську, 1960 року народження, першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності.

28 жовтня ЦВК зареєструвала кандидата на пост Президента України Віктора Федоровича Януковича, 1950 року народження, голову депутатської фракції Партії регіонів у Верховній Раді України.

Секретаріят Центральної виборчої комісії

У Філадельфії відзначено 20-ліття Народного Руху України

Ірина Іванкович-Блощинська

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – Після успішних зустрічей з українською громадою в Нью-Джерзі і Нью-Йорку 20 жовтня філадельфійська громада вітала професора емерита Ратгерського університету, Нью-Джерзі, Тараса Гунчака та відомого письменника, голову Співки письменників України, депутата Верховної Ради від Блоку Юлії Тимошенко Володимира Яворівського у приміщенні Українського освітньо-культурного центру.

Завдяки великим зусиллям Української федерації Америки (УФА), яка взяла на себе роль організатора заходу, та фінансовій підтримці Української федеральної кредитової спілки „Самопоміч“ у Філадельфії, зустріч зібрала представників української діаспори третьої та четвертої хвиль еміграції для відзначення 20-ліття Народного Руху України (НРУ).

Виступає Володимир Яворівський.

Після вітального слова Дарії Лисої, президента УФА, яка представила промовців вечора, слово взяв Т. Гунчак. Він накрес-

(Закінчення на стор. 3)

У Чигирині відновлено резиденцію гетьмана Богдана Хмельницького

Президент України Віктор Ющенко промовляє у Чигирині.

ЧИГИРИН, Черкаська область. – У відкритті відбудованої резиденції гетьмана Богдана Хмельницького взяв участь 17 жовтня Президент України Віктор Ющенко. До Чигирини він прилетів на гелікоптері.

Історико-архітектурний комплекс „Резиденція Богдана Хмельницького“ включає музей з приміщеннями канцелярії, вартівнею, скарбницею, власною резиденцією гетьмана, майбутню Посольську вулицю і церкву Б. Хмельницького.

Президент поклав квіти до Монумена в ознаменування боротьби українського народу під проводом Б. Хмельницького, взяв участь у Богослужінні, яке служив Патріарх Київський і всієї України Філарет у місцевій церкві свв. Петра і Павла, у церемонії складання клятви лицейців Київського військового ліцею ім. Івана Богуна та Севастопольського військово-морського ліцею, вручив державні нагороди учасникам відновлення комплексу.

Потім В. Ющенко вийшов до людей, яких було не менше 5,000, і виголосив коротку, але змістовну промову. Мабуть, це був початок президентської кампанії В. Ющенка. Він говорив про те, що саме в Чигирині поставала наша

велика українська нація. Тут народжувалося військо, яке звільнило дух народу і проклало шлях до державної незалежності.

В. Ющенко особливо наголошував на важливості відродження історичної пам'яті та історичної справедливості. Він сказав, що українці нарешті почули правду про справжню мету визвольної війни Б. Хмельницького, про Івана Мазепу і Пилипа Орлика, про Голодомор і сталінські репресії.

„Ми маємо спільно стати на захист української державності як найвищої національної мети“, – сказав Президент.

Олександр Вівчарик

Майже 5,000 осіб взяли участь у святі.

Фото: Олександр Вівчарик

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

**У Києві відзначили річницю
УПА та УГВР**

КИЇВ. — У Києві відзначили річницю створення Української Повстанської Армії та Української Головної Визвольної Ради. 25 жовтня урочистим вечором „Лицарі волі“ учасники вшанували борців визвольного руху 1940-их років. Незадовго після арешту керівництва Українського державного правління, з ініціативи Організації Українських Націоналістів та УПА на початку 1944 року з'явився комітет, завданням якого стало створення підпільного парламенту та уряду українського визвольного руху. Так з'явилася Українська Головна Визвольна Рада. „Будемо боротись за те, щоб Ти, Український Народе, був володарем на своїй землі“, — йшлося в Універсалі УГВР. У роки боротьби орган тісно співпрацював з УПА. На думку істориків, доказом цього був той факт, що посаду Голови Проводу ОУН, Головного Командира УПА і Генерального Секретаря УГВР обіймала одна й та ж людина — Роман Шухевич, у 1940-их роках, та Василь Кук — у 1950-их. Річницю Української Головної Визвольної Ради не оминув увагою і Президент України Віктор Ющенко. На думку глави держави, вшанування діяльності УГВР є одним з кроків до відновлення історичної справедливості. „Українська Головна Визвольна Рада не лише керувала рухом збройного опору. Вона стала свідченням незнищенності Української держави, продемонструвала світові, що є інша Україна“, — йдеться у привітанні Президента України. Напередодні у Києві 67-му річницю створення Української Повстанської Армії відзначили кількатисячним урочистим маршем. Учасники зокрема вимагали на державному рівні визнати боротьбу ОУН і УПА національно-визвольною боротьбою української нації. (*Радіо „Свобода“*)

**Григорія Омельченка
виключили з фракції БЮТ**

КИЇВ. — З фракції Блоку Юлії Тимошенко виключено депутата Григорія Омельченка, — повідомили 22 жовтня засоби масової інформації. Раніше повідомлялося, що Г. Омельченко вийшов з партії „Батьківщина“, головою якої є Ю. Тимошенко. Як сказав його колишній колега з фракції Сергій Міщенко, фракція прийняла рішення про виключення Г. Омельченка після його виходу з партії. Він додав, що подальше перебування Г. Омельченка у фракції показало б, що фракція сумнівається у трьох інших депутатах, яких називають причетними до „справи Артеку“. Саме депутатський запит Г. Омельченка до Президента з подробицями справи про згвалтування двох дітей (яка стала відома як „справа Артеку“), де згадувалися прізвища трьох депутатів з фракції БЮТ, був оприлюднений на Інтернеті. Сам Г. Омельченко твердить, що оприлюднення відбулося без його згоди й відома. Г. Омельченко відомий як коментатор гучних справ в Україні. Він часто фігурує в суперечливих розслідуван-

нях і був членом парламентських комітетів боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Очолював парламентську комісію з розслідування убивства журналіста Георгія Гонгадзе. (*Bi-Bi-Ci*)

**Музей Богдана-Ігоря Антонича
відкрився на Львівщині**

ЛьВІВ. — Перших відвідувачів прийняв 26 жовтня музей українського поета Богдана-Ігоря Антонича, відкритого у селі Борятин Мостиського району Львівської області у рамках відзначення 100-річчя від дня його народження. Музей створено в будинку, де мешкали батьки поета й минули його дитячі та юнацькі роки. Як розповів головний ініціатор створення музею-садиби, поет, почесний голова оргкомітету, лавреат Шевченківської премії Роман Лубківський, ім'я Б.-І. Антонича, який прожив неповних 28 років, стоїть поряд з відомими у світі поетами України. Нині твори цього самобутнього майстра пера читають англійською, словацькою, польською, литовською, чеською, російською та іншими мовами світу. Почесне місце в експозиції музею-садиби зайняла щойно видана у Мостиській друкарні книга Василя Чавса, на сторінках якої йдеться про життя і творчість поета. Відкриття музею-садиби було передбачено одним з пунктів Указу Президента України Віктора Ющенка про відзначення 100-річчя від дня народження Б.-І. Антонича. Ця подія є ще одним кроком на шляху відродження національної пам'яті, утвердження духовної цілісності України. (*„День“*)

**Львівській галерії мистецтв
надано статус національної**

ЛьВІВ. — Президент України Віктор Ющенко підписав 23 жовтня Указ „Про надання Львівській галерії мистецтв статусу національної“. Як зазначається в Указі, цей крок зроблений з метою подальшого розвитку музею, що є одним із провідних музеїв України. (*„День“*)

**До 85-річчя П. Загребельного
провели науковий форум**

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. — 23 жовтня відбувся науковий форум до 85-річчя від дня народження Павла Загребельного. Наукова конференція відбулася у Дніпропетровському національному університеті, який визнали загальноукраїнським центром вивчення творчості колишнього випускника, класика української літератури. Фахівці університету кажуть, що саме в Дніпропетровську відбулись знакові для українського письменника події — перші твори, перша збірка і, нарешті, знайомство з коханою жінкою. У конференції брали участь пів сотні знаних українських літературознавців, а також молоді науковці. До ювілею студенти підготували драматичну виставу „І диво це ніколи не закінчується і не переводиться...“ за мотивами творів П. Загребельного. З Дніпропетровським університетом пов'язане життя і творчість ще одного відомого українсько-

го письменника, Олеса Гончара. Влітку 2008 року університет перейменували на його честь. П. Загребельний — Герой України, лавреат Шевченківської премії, автор десятків прозових творів, п'єс і кіносценаріїв. Помер в лютому цього року в Києві. (*Радіо „Свобода“*)

**„Артеківську справу“
передали до Генпрокуратури**

КИЇВ. — Заступник Генерального прокурора України Віктор Пшонка 24 жовтня повідомив, що розслідування карної справи про розбещення дітей в Міжнародному дитячому таборі „Артек“ передано до Генеральної прокуратури. В. Пшонка сказав, що у цій справі наразі немає інших звинувачених, окрім батька дітей, який перебуває під арештом. Генеральний прокурор Олександр Медведько заявив у парламенті, де заслухали інформацію про „артеківську справу“, що прокуратура звернулася з проханням до Міністерства внутрішніх справ розслідувати „недбалість“ у розслідуванні, яке, буцімто, затягувалося. Тим часом речниця директора „Артеку“ повідомила, що директора Бориса Новожилова, який наразі перебуває в лікарні, охороняють працівники міліції. Кілька тижнів тому депутат від Партії Регіонів Вадим Колесніченко оприлюднив дані про сексуальне розбещення дітей, які перебували в дитячому центрі „Артек“. Міністер внутрішніх справ Юрій Луценко повідомив, що кілька місяців тому було заарештовано батька дітей, який працював в „Артеку“, а кілька керівників „Артеку“ проходять у справі як свідки. У засобах інформації з'явилися припущення, що до справи могли бути причетні кілька депутатів, які такі звинувачення спростовують. Керівництво „Артеку“ неодноразово заперечувало, що на території табору мало місце сексуальне знущання над дітьми. (*Bi-Bi-Ci*)

**У Львові відзначили
20-ту річницю визвольних рухів**

ЛьВІВ. — Колишні дисиденти і правозахисники 26 жовтня зібралися у Львові, щоб відзначити 20-ту річницю початку народних рухів у Східній Європі. „За нашу і вашу свободу“ — під цим гаслом вони боролися за демократію. Близько 200 учасників з країн Східної Європи, Балканів та Кавказу упродовж трьох днів аналізували наслідки змін, що відбулися після падіння Берлінського муру. А також здобутки і помилки на своєму шляху. Два десятиліття тому вони стояли біля джерел дисидентських рухів у країнах Східної Європи і республіках колишнього СРСР. Саме завдяки народним рухам країни регіону звільнилися від комуністичного режиму і стали на демократичний шлях розвитку. Ціла низка народів, зокрема й Україна, отримали незалежність. Посол Польщі в Україні Яцек Ключковський також визнає важливим досягненням покращення стосунків між країнами регіону: „Саме з цих часів ми почали будувати між поляками і українцями, між нашими народа-

ми, нову солідарність. Не тільки в боротьбі, а й у побудові нового демократичного ладу“. Важливою метою конференції, на думку організаторів, є також заохочення до процесів демократизації молодого покоління Росії, Білорусі та країн Середньої Азії. Вони розповідають молодим, як колись видавали підпільні газети і організовували страйки, а їх переслідували і садили в тюрми. Щоб ще раз нагадати наступникам, — те, що вони мають нині, дісталось нелегко. Серед учасників конференції — Надя Дюк, директор європейських та євразійських програм Національного фонду демократії США. Вона сказала: „Ми повинні сьогодні зосередитися не тільки на розмовах про спільні принципи. Ми маємо зробити так, щоб ці досягнення стали незворотніми“. Організатором заходу виступили Товариство Лева (Львів) та Фонд „Демократичні ініціативи“ спільно з українськими та міжнародними партнерами. (*„Голос Америки“, „День“*)

**Представили проєкт реставрації
Софіївського іконостасу**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — В Івано-Франківському художньому музеї відкрили фотоекспозицію „Срібні царські ворота іконостасу Софіївського собору у Києві. Спільний проєкт українських та польських реставраторів“. Два роки праці фахівців польських майстерень реставрації пам'яток старовини з Варшави, спільні наради, численні перетини кордонів і пов'язані з цим митні поцедури, 135 кілограмів срібла на відновлення порізаного у 1920-их роках на частини і готового до продажу за кордон іконостасу — так згадує про цей спільний проєкт директор Львівського філіялу Національного науково-дослідного реставраційного центру України, народний художник України Мирослав Откович. У 2008 році відновлені срібні ворота іконостасу Софіївського собору освятив Вселенський Патріарх Варфоломій I. „Раніше собор був музеєм. З іконостасом, але без царських воріт. Тепер відбулася якби сакралізація Софії Київської заново, храм відродився“, — наголошує М. Откович. Виставка проходить під патронатом Генерального консула Польщі у Львові Іжегожа Опалінського. (*Радіо „Свобода“*)

**Відбувся Собор Української
Лютеранської Церкви**

КРЕМЕНЕЦЬ. — Собор Української Лютеранської Церкви (УЛЦ) відбувся 21-22 жовтня у Кременці під гаслом „Вірую в спільноту святих“. На Соборі було прийнято рішення про зачислення білоруських лютеранських громад Мінська і Жодіно до складу Української Лютеранської Церкви. Ці дві громади раніше належали до Союзу євангельсько-лютеранських громад в Республіці Білорусь, яка була частиною ліберальної Євангельсько-Лютеранської Церкви в Росії та інших країнах, проте відійшли від нього через непорозуміння з церковним управлінням і виявили бажання приєднатися до УЛЦ. (*„Майдан“*)

Міністер економіки України Богдан Данилишин відвідав США

НЬО-ЙОРК. – Для проведення другого спільного засідання Українсько-Американської ради з торгівлі та інвестицій та з метою переговорів щодо поглиблення двосторонньої співпраці з 13 до 18 жовтня українська делегація на чолі з міністром економіки України Богданом Данилишином перебувала з офіційною візитом у США.

14 жовтня відбулася зустріч міністра Б. Данилишина з торговельним представником США Роналдом Кірком, під час якої обговорено стан та перспективи розвитку двостороннього торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва.

14 жовтня у Вашингтоні під головуванням Б. Данилишина та Р. Кірка відбулося Друге засідання Українсько-Американської ради з торгівлі та інвестицій, участь у якій взяли представники центральних органів виконавчої влади та підприємці України і США.

Також 14 жовтня Б. Данилишин зустрівся з головою Комісії з міжнародної торгівлі США Сарою Ернот і з видатними діячами української громади, яким він вручив почесні грамоти Кабінету міністрів України і відзнаки Міністерства економіки. Зокрема були нагороджені Зеня Черник, Андрій Бігун, Наталія Яреско, Марта Фаріон та Богдан Ватраль.

Особливу вдячність міністер висловив президенту Українсько-Американської підприємницької ради Морганові Віліямсові за підтримку позитивних тенденцій розвитку двостороннього економічного і торговельного співробітництва між Україною і США та нагородив його медаллю Міністерства економіки України.

15 жовтня у Вашингтоні Б. Данилишин виступив на відкритті Першого щорічного міжнародного форуму на тему „Вплив глобальної світової кризи на економіку України та розвиток двосторонніх торговельно-економічних відносин в умовах кризи“. У форумі взяли представники урядів України і США, Конгресу США, Українсько-Американської підприємницької ради, міжнародних фінансових інститутів, ділових кіл України та США.

Міністер економіки Б. Данилишин зустрівся з першим заступником Державного секретаря з торгівлі США Денісом Гайтавером.

15 жовтня відбулася зустріч міністра Б. Данилишина з спів-

Під час зустрічі в Нью-Йорку (зліва сидять): Володимир Процько – заступник керівника Торговельно-економічної місії України у США, Геннадій Надоленко – керівник Торговельно-економічної місії України у США, Сем Натапофф – заступник комісара штату Нью-Йорк з питань міжнародного розвитку, старший радник губернатора штату, Богдан Данилишин – міністер економіки України, Андрій Шуль, (стоять зліва) перші двоє – представники уряду штату Нью-Йорк, Ленокс Руїз – директор міжнародного відділу штату Нью-Йорк, Павло Попов – директор департаменту Міністерства економіки України, відповідальний секретар Української частини Ради, далі – представник штату Нью-Йорк, Елі Гундус – директор з питань міжнародного підприємництва Торгово-промислової палати Мангетена, Хорхе Жукоскі – президент Американської торгово-промислової палати в Україні, Олег Погодін – представник українського підприємництва, Юрій Гусев – керівник групи радників міністра економіки, двоє інших – з уряду штату Нью-Йорк.

головами груп сприяння Україні в Палаті представників Конгресу США Марсі Каптур та Джимом Герлахом. Учасники зустрічі обговорили питання залучення інвестицій у розвиток сільського господарства України та співпрацю в рамках проведення фінальної частини Чемпіонату Європи з футболу Євро-2012.

У Вашингтоні Б. Данилишин мав зустріч з виконуючим обов'язки президента Корпорації закордонних приватних інвестицій (Overseas Private Investment Corp. – OPIC) Лері Спінелі, під час якої учасники зустрічі висловили сподівання щодо якнайшвидшого врегулювання ситуації у відносинах України та OPIC.

16 жовтня Б. Данилишин зустрівся з професорськими та викладацькими колективами університетів Нью-Йорку, з віце-президентом Міжнародного рейтингового агентства „Moody's Investors Service“ Джонатаном Шіфером, з старшим радником губернатора штату з питань міжнародної торгівлі та розвитку Семом Натапофф та президентом Торгово-промислової палати Мангетени Ненсі Плогер.

16 жовтня міністер Б. Данилишин у Нью-Йорку відвідав одну з найбільших та найвідоміших фондових бірж світу NASDAQ

та взяв участь у закритті торгів.

„Ця візита та проведені зустрічі є важливим інструментом розвитку двосторонніх торговельно-інвестиційних взаємин між Україною і США, що сприяють розширенню та поглибленню страте-

гічного партнерства між країнами і є основою для прискорення процесу інтеграції України до глобальної економічної системи“, – вважає Б. Данилишин.

Роксолана Стадник

У Філадельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

лив головні передумови виникнення НРУ, які сприяли відродженню національної свідомості українців. НРУ був заснований 8-10 вересня 1989 року в залі Київського політехнічного інституту під час першого установчого з'їзду в присутності 1,109 делегатів. Серед засновників були Михайло Горинь, Іван Драч, В. Яворівський, Т. Гунчак та інші.

Учасники вечора мали нагоду переглянути відеомонтаж Миколи Дармохвала, складений з кадрів установчого з'їзду. Цей фільм висвітлює головні думки та ідеї промовців – В. Яворівського, І. Драча, Леоніда Кравчука, полковника Вілена Мартиросяна, інтерв'ю Т. Гунчака українській молодіжній радіопрограмі.

Після перегляду відеомонтажу слово взяв В. Яворівський, який зазначив: „Це була уні-

кальна організація, яка підняла український народ, котрий пережив розкуркулення, Голодомор, репресії 1937 року, Другу світову війну, Чорнобиль. Попри це все, ми – невмирущі, нас не знищили“. Письменник, роман якого „Чорнобиль“ перекладений на 49 мов, підкреслив особливу роль цієї трагедії у переорієнтації ідейного світогляду українців. В. Яворівський висловив сподівання, що „нинішня, четверта хвиля стане останньою українською еміграцією, а після неї на Заході будуть лише українські туристи“.

Мистецьким завершенням вечора став виступ Заслуженої артистки України Галини Данилової-Яворівської, яка подарувала присутнім поетичний вінок з віршів Ліни Костенко, Василя Симоненка та І. Драча. Від імені УФА Д. Лиса висловила подяку Т. Гунчакові та В. Яворівському за візиту до Філадельфії.

Промовляє професор Тарас Гунчак.

Вірші читає Заслужена артистка України Галина Данилова-Яворівська.

Померла правозахисниця І. Сенік

ЛЬВІВ. — 25 жовтня померла член Організації Українських Націоналістів, член Української Гельсінкської групи, відома поетеса Ірина Сенік.

Народилася І. Сенік 8 червня 1926 року. Від 1939 року була зв'язковою у юнацькій мережі ОУН, а у 1941 році стала членом ОУН.

Як учасницю національно-визвольного руху 12 грудня 1945 року її було заарештовано за звинуваченням у „зраді Батьківщини“ і засуджено у березні 1946 року на 10 років таборів. Покарання І. Сенік відбувала в таборах Іркутської області. З 1955 тяжко хворіла, ледве не померла. Закінчила у Новокузнецьку медичне училище.

У вересні 1968 звільнена з умо-

вою, що не повернеться до Львова. Оселилася в Івано-Франківську, де близько зійшлася з шістьдесятиками. Однак, у 1972 році знову була заарештована за проведення „анти-радянської агітації і пропаганди“.

У січні 1973 року Івано-Франківський обласний суд визнав І. Сенік особливо небезпечною рецидивісткою. Враховуючи інвалідність, її було засуджено на шість років таборів суворого режиму і на п'ять років заслання.

У листопаді 1978 року, після відбуття таборів, І. Сенік була етапована на п'ятирічне заслання. Загалом І. Сенік провела у неволі 34 роки.

Поховання І. Сенік відбулося на Личаківському кладовищі. (Інститут масової інформації)

АМЕРИКА І СВІТ

Г. Клінтон здійснила візиту до Пакистану

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Прибувши 28 жовтня до Ісламабаду, Секретар Державного департаменту США Гіларі Клінтон заявила про намір відкрити нову сторінку у взаєминах між двома країнами. Останніми роками головною темою двосторонньої співпраці стала боротьба з тероризмом, сказала Г. Клінтон. Вона високо оцінила працю пакистанського уряду в цьому напрямку. За словами Держсекретаря США, одна з причин її візиту до Ісламабаду — заручитися підтримкою Пакистану на збільшення чисельності американських військ в Афганістані, якщо таке рішення буде ухвалене. Візита Г. Клінтон до Пакистану тривала три дні. (*Радіо „Свобода“*)

В Афганістані загинуло 14 американців

КАБУЛ, Афганістан. — За повідомленнями сил НАТО в Афганістані, у двох окремих випадках 26 жовтня розбилися три коаліційні гелікоптери, внаслідок чого загинуло щонайменше 11 вояків США і троє цивільних американців. У заяві НАТО зазначається, що один гелікоптер розбився у західному Афганістані після того, як американські та афганські військовослужбовці вчинили рейд на схованку бойовиків, в ході якого вбито 12 підозрюваних талібів. Серед поранених — 14 афганських військовослужбовців, 11 американських вояків і одна цивільна особа. Причину катастрофи покищо не встановлено, проте представники НАТО сумніваються, що гелікоптер збили бойовики. В іншому випадку у південному Афганістані, того ж дня вранці, два гелікоптери розбилися у висліді зіткнення, внаслідок чого загинуло четверо американських вояків. У заяві НАТО говориться, що причина катастрофи розслідується, проте вже встановлено, що жоден з гелікоптерів не потрапив під ворожий вогонь. (*„Голос Америки“*)

Суд відхилив чергову апеляцію І. Дем'янюка

МЮНХЕН, Німеччина. — Конституційний суд Німеччини 22 жовтня відмовився розглянути чергову апеляцію адвокатів Івана Дем'янюка з проханням припинити справу проти їхнього клієнта на підставі того, що він уже зазнав сім років ув'язнення у зв'язку із звинуваченнями, висунутими проти нього у 1980-их роках. І. Дем'янюка, якому 89 років, у травні депортували з США до Мюнхену, де суд над ним за звинуваченнями у причетності до вбивства 28 тис. євреїв в концтаборі в Собіборі має розпочатися 30 листопада. І. Дем'янюка у 1980-их роках судили в Ізраїлі за подібними звинуваченнями, але він був виправданий Верховним судом країни. (*„Голос Америки“*)

На зимовий час

У ніч з 31 жовтня на 1 листопада в США впроваджується зимовий відлік часу. Стрілки годинників треба перевести на годину назад.

Президент США Б. Обама засудив напади у Багдаді

БАГДАД, Ірак. — Президент США Барак Обама очолив міжнародний осуд подвійного нападу бомбістів-смертників, у висліді якого загинули принаймні 155 осіб. В. Обама назвав напади, найгірші в Іраку за понад два роки, „ненависними і руйнівними“. Міністер закордонних справ Великобританії Дейвід Мілібанд сказав, що вони були „страшним нагадуванням про загрозу, що виходить від насильницького екстремізму“. Вибухами були уражені Міністерство юстиції та будівлі місцевої адміністрації поряд з сильно укріпленою „Зеленою зоною“. Понад 520 осіб зазнали поранень, коли два начинені вибухівкою автомобілі вибухнули у швидкій послідовності в багатолюдному місці. Президент Б. Обама розмовляв з іракським прем'єр-міністром Нурі Малікі і Президентом Джалалем Талабані, щоб пообіцяти підтримку. Б. Обама сказав у своїй заяві: „Я рішуче засуджую ці обурливі напади на іракський народ, а також передаю свої найглибші співчуття тим, хто втратив рідних і близьких. Ці вибухи не служать жодній іншій меті, окрім убивства безвинних чоловіків, жінок та дітей, і вони лише показують ненависні і руйнівні наміри тих, хто заперечує іракському народові таке майбутнє, на яке він заслуговує“. Загалом, насильство в Іраку в порівнянні з минулим роком різко скоротилося, хоча спорадичні напади ще трапляються в деяких регіонах країни. Є побоювання, що насильство може зрости, оскільки країна рухається до парламентських виборів, запланованих на січень наступного року. (*Bi-Bi-Ci*)

Віце-президент США Дж. Байден перебував з візитом у Польщі

ВАРШАВА, Польща. — Віце-президент США Джозеф Байден 22 жовтня перебував у Варшаві, що була першою зупинкою у його чотириденній європейській поїздці, яка, крім Польщі, включала також відвідини Румунії та Чеської Республіки. У програмі Дж. Байдена були розмови з прем'єр-міністром Польщі Доналдом Туском і Президентом Лехом Качинським. З Варшави американський віце-президент поїхав до Букарешту, а згодом у Прагу. Представники Білого Дому повідомили, що віце-президент Дж. Байден обговорюватиме з європейськими провідниками питання розширення торговельних взаємин і зміцнення демократії. Речники американського уряду заперечили, що турне віце-президента є відповіддю на розчарування Варшави і Праги з приводу скасування США плянів щодо розміщення на території Польщі та Чехії елементів системи протиракетної оборони (ПРО). Минулого місяця Президент Барак Обама оголосив, що США, замість пропонуваної урядом Джорджа Буша системи ПРО, мають намір розробити новий, ефективніший противітряний щит, який, серед іншого, включатиме радары і ракети перехоплювачі морського базування. (*„Голос Америки“*)

У Греції почалася естафета олімпійського вогню

АТЕНИ, Греція. — В Олімпії 22 жовтня запалили Олімпійський вогонь для XXI зимових Олімпійських ігор, які відбудуться 12-28 лютого 2010 року у канадському Ванкувері. Першим смолоскипоносцем є грецький чемпіон з слалому-гіганта 31-річний Василіс Дімітріадіс. Він пробіжить на першому етапі грецької естафети Олімпійського вогню, яка протягом восьми днів буде проходити грецькими містами і завершиться 29 жовтня на історичному біломармуровому стадіоні в Афінах, де у 1896 році відбулися перші Олімпійські ігри. Там Олімпійський вогонь буде передано організаторам XXI зимових Олімпійських ігор у Ванкувері. Крім 700 греків, смолоскип понесуть понад 12 тис. канадців. У Канаді він за три з половиною місяця подолає понад 45 тис. кілометрів (*„День“*)

Суд над Р. Караджичем розпочався без нього

ГАГА, Голандія. — 26 жовтня перед міжнародним трибуналом у Газі розпочався судовий процес над колишнім провідником боснійських сербів Радованом Караджичем, якого звинувачено у скоєнні воєнних злочинів. Однак, місце підсудного було порожнім. Р. Караджич відмовився прибути на відкриття суду, наполягаючи на тому, що йому необхідно більше часу, аби підготуватися до справи. Р. Караджич здійснює власний захист на процесі. Після 20 хвилин сесію закрито. Прокурори кажуть, що, перебуваючи 15 місяців під вартою і маючи допомогу цілої команди юристичних радників, Р. Караджич мав бути готовим до справи. Суд зазначив, що права Р. Караджича були взяті до уваги. Р. Караджича звинувачують, серед іншого, у геноциді за його роллю в організації масового вбивства до 8,000 мусульманських чоловіків і хлопців у Сребрениці у 1995 році. (*„Голос Америки“*)

Пентагон буде бази в Румунії і Болгарії

ВАШІНГТОН. — Витрати Пентагону на будівництво своїх баз у Румунії та Болгарії складуть 110 млн. дол., повідомила 22 жовтня американська військова газета „Stars and Stripes“. Будівельні роботи в Румунії, на які було виділено 50 млн дол., повинні бути завершені в наступні два місяці, тоді як болгарську базу сподіваються здати до ужитку в 2011 або 2012 році. Згідно з плянами, у Румунії передбачається розмістити 1,600 американських військовослужбовців, у Болгарії — 2,500. В обох цих країнах відбуваються спільні навчання з участю 2,000 американських вояків. Вони повинні завершитися наприкінці цього місяця. Командувач Об'єднаної оперативної групи Схід полковник Гері Рас підкреслив, що ніхто в Румунії та Болгарії не висловлює заперечень проти присутності там американських вояків. Будівництво баз у Румунії та Болгарії здійснюється згідно з програмою передислокації американських військ за кор-

доном, про яку оголосив у 2004 році Президент Джордж Буш. В її основі — збереження в Європі щонайменше 55 тис. військовослужбовців США з переведенням їх, головним чином з Німеччини, на територію нових союзників у НАТО серед східноєвропейських країн. Пентагон стверджує, що йому потрібні частини передового базування, що містяться якнайближче до близькосхідного регіону. (*„Кореспондент“*)

Держдепартамент США оприлюднив доповідь про свободу релігії

ВАШІНГТОН. — У щорічній доповіді про дотримання свободи релігії у світі, оприлюдненій 27 жовтня, різкої критики зазнали такі держави, як Іран, Північна Корея, Узбекистан, Китай, Савдійська Аравія. В Ірані, на думку авторів доповіді, збільшився тиск влади на представників релігійних меншин, а в Узбекистані за їхню діяльність законодавство передбачає кримінальне покарання. У дослідженнях, якими були охоплені близько 200 країн, відзначаються поступи у міжрелігійному діалозі в деяких державах світу. Бірма, Китай та Куба — країни, у яких найбільше порушують релігійні свободи. Про це йдеться у річному звіті Державного департаменту США, опублікованому 27 жовтня, про дотримання релігійних свобод у світі. Афганістан, Іран та Північна Корея названі як країни, які здійснюють або толерують особливо жорстокі порушення релігійних прав. Водночас, як зазначається у звіті, у таких країнах, як Багрейн, Індія та Сербія ситуація з релігійними свободами за останній рік покращилася. Державний секретар США Гіларі Клінтон заявила, що США будуть завжди виступати проти дискримінації на основі віросповідань та проти релігійних переслідувань. (*„Голос Америки“, Радіо „Свобода“*)

„Forbes“ назвав найнебезпечніші міста США

НЮ-ЙОРК. — Столиця автомобілебудування Дітройт стала, згідно з оцінкою журналу „Forbes“, найнебезпечнішим для життя містом США. На кожні 100 тис. мешканців міста, населення якого становить майже 2 млн. осіб, торік припало 1,220 злочинів, пов'язаних з насильством. У середині ХХ ст. Дітройт, основу індустрії якого становили підприємства успішних компаній „Ford“, „General Motors“ і „Chrysler“, був одним з найбагатших міст Північної Америки. Подальший занепад автомобілебудування, безробіття, масові від'їзди з міста та покинуте житло створили ґрунт для зростання злочинності. Серед найбільш проблемних міст США також фігурують Мемфіс, Маямі, Лас-Вегас, каліфорнійський Стоктон. Колись кримінальна столиця США і найбільший мегаполіс Нью-Йорк втратив сумну славу і фігурує в десятці найбезпечніших міст Північної Америки, за версією „Forbes“. В цілому по країні злочинність з початку року знизилася на 3.5 відс. проти аналогічного періоду 2008 року. (*УНІАН*)

Кандидати на пост президента України

Олег Рябоконт

Анатолій Гриценко

Арсеній Яценюк

Петро Симоненко

Володимир Литвин

Сергій Тігіпко

Інна Богословська

Віктор Янукович

Виправлення помилок

У статті Анатолія Камінського „Деякі уточнення до „роз'яснень“ (ч. 42) друге речення, у другому уступі другої колонки слід читати: „Тому у листі від Проводу ОУН в Україні з липня 1950 року...“ і далі – за текстом.

У підписі під світлиною репортажу „Гуцульське весілля“ в Українському американському культурному центрі“ (ч. 42) має бути: „Троїсті музики – Артем Мілявський, Роман Констанкевич...“ та Ігор Шабловський“.

Пам'яті Якова Сусленського

19 жовтня в Єрусалимі помер видатний громадський діяч, колишній політв'язень Яків Сусленський. Він народився в Ленінградській області в 1929 році. Був учителем англійської мови. З молодих років брав активну участь у правозахисному русі і в 1970 році був заарештований і ув'язнений у Владимирській тюрмі, в таборах Пермі та Мордовії. Двічі його судили уже в таборах, дев'ять місяців він провів у карцерах і одиночних камерах.

У 1977 році Я. Сусленський був звільнений і виїхав з дочкою до Ізраїлю, де присвятив себе громадській діяльності, створив Комітет єврейсько-української співпраці, а потім Товариство єврейсько-українських зв'язків, котре очолював майже 30 років.

Я. Сусленського поховали на кладовищі в столичному районі Гіват-Шауль. На прощанні з ним був Посол України в Ізраїлі Ігор Тимофеев.

Я. Сусленський був ініціатором статусного руху політв'язнів – етапу боротьби за надання їм правового статусу, що відповідає міжнародним актам про права людини. Цей етап почався у 1974 році. Політв'язні відмовлялися від примусової праці та виконання принизливих для гідності людини умов ув'язнення. Мотиви руху були викладені в Зверненні групи політв'язнів до ООН.

Текст звернення написав Я. Сусленський. Його підписали Павло Кампов, Юрій Гродецький, Микола Бондар, Анатолій Здоровий, Віталій Калиниченко, Степан Сапеляк. Першим на статус перейшов В. Калиниченко, потім почався масовий перехід політв'язнів на статус. Політв'язнів карали переведенням на суворий режим з пониженням харчуванням та додатковими обмеженнями на листування, заборону побачень з рідними.

В квітні 1975 року політв'язні Володимир Буковський, Левко Лук'яненко, Давид Черноглаз, Микола Будулак-Шаригін, Владлен Павленков розробили проект Статусу політв'язня, який був переданий в мордовські та уральські політичні табори, потрапив за кордон. На Заході проект був відомий як „Звернення 67-ми“. Рух статусників підтримали московські правозахисники.

У боротьбі за статус політв'язня брали участь українці Юрій Шухевич, Л. Лук'яненко, Валентин Мороз, М. Будулак-Шаригін, Олесь Сергієнко, Зиновій Антонюк, А. Здоровий, Володимир Ракицький, М. Бондар, Андрій Турик, Роман Гайдук, Зорян Попадюк, Леонід Педан та інші.

Св. п. Яків Сусленський

У створеному 15 серпня 1979 року Комітеті єврейсько-українського співробітництва більше половини членів становили колишні політв'язні СРСР. Комітет підтримував національно-визвольний рух українського народу, налагоджував тісні контакти з українцями в усьому світі. Москва з тривогою та занепокоєнням сприйняла вістки про спроби налагодження відносин між діаспорами двох народів.

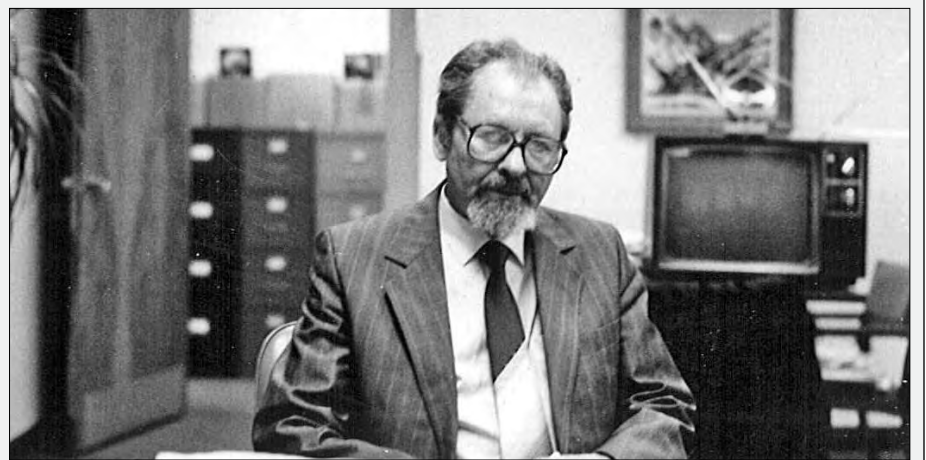
Тільки у 1990 році відбулася перша поїздка в Україну голови Комітету Якова Сусленського та розпочалася співпраця з Україною. В 1981 році Комітет було трансформовано в Товариство єврейсько-українських зв'язків, яке видало 21 число журналу „Діалоги“, присвяченого єврейсько-українським стосункам.

Важливим напрямком праці Я. Сусленського став пошук українських Праведників народів світу. Тривають зусилля Товариства, спрямовані на визнання Праведником світу Митрополита Андрея Шептицького, який врятував понад 150 євреїв під час Другої світової війни. Я. Сусленський та група його однодумців 18 разів зверталися у цій справі до суду, утім, безрезультатно.

Товариство було організатором та учасником багатьох міжнародних заходів єврейської та української громад, зокрема в 1992 році форуму єврейсько-української громадськості. Я. Сусленський написав декілька книжок, зокрема щодо українських Праведників народів світу („Справжні герої“, 1993), українсько-єврейських відносин („Островки приязні“, 1983) та ін.

Указом Президента України у 2007 році Я. Сусленський був нагороджений орденом „За заслуги“ III ступеня.

Світлана Глаз,
Єрусалим

Яків Сусленський в редакції газети „Свобода“ (1992 рік).

„Якщо хочеш миру...”

Абсурдною виглядає думка, що хтось може не хотіти миру. Усі його хочуть. Точніше – усі його хочуть для себе. Для інших – не конче. Росія також хоче миру для себе, але не для Грузії і не для України. Та й крім Росії є в світі такі войовничі монстри, котрі змушують пам'ятати стародавню політичну істину: „Якщо хочеш миру, готуйся до війни”. Особливо це важливо для України, котра вже один раз, за Центральної Ради і надмірної миролюбності своїх провідників, лібералів-соціалістів, фатально попеклася, зігнорувавши потребу створення сильного українського війська.

Чи ж засвоїла цю науку історії влада сучасної Української держави? Швидше ні, ніж так. Коли у вересні минулого року формувався державний бюджет на 2009 рік, уряд виділив на розвиток Збройних Сил мізерні фонди – 10 млрд. грн, що становить лише 0.85 відс. від внутрішнього валового продукту. „Це найнижчий показник за всі роки незалежності України. Недофінансування армії є прямою загрозою безпеці нашої держави”, – сказав тоді міністер оборони Юрій Єхануров.

У висліді українське військо залишилося не тільки без давно назрілого технічного оновлення, але навіть без достатніх харчів. Ю. Єхануров, який декілька разів привселюдно нагадував про цю гостру проблему і закликав „годувати свою армію, аби не довелося годувати чужу”, став більмом в очі уряду і в червні 2009 року був звільнений з посади міністра оборони. Незалежні експерти назвали це звільнення помстою Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко за те, що Ю. Єхануров послідовно підтримував політичний курс Президента Віктора Ющенка. Але насправді вийшло щось гірше – помста Україні, котра на сьогоднішній день залишається з неготовим до оборони країни військом.

Від червня незабаром мине вже пів року, а Міністерство оборони все ще не має керівника. До того ж, цими днями, доведений до відчаю тяжкою ситуацією у війську, зретиґнував начальник Генерального штабу Збройних Сил України генерал армії Сергій Кириченко.

„Сьогодні ані Президента, ані уряд взагалі не хвилює, чи є в Міністерстві оборони міністер, чи є начальник Генерального штабу. Сьогоднішній владі Збройні Сили абсолютно непотрібні”, – сказав у груповому інтерв'ю для Бі-Бі-Сі колишній міністер оборони України Олександр Кузьмук.

А тим часом 21 жовтня Державна Дума Росії схвалила запропоновані Президентом Дмитром Медведевим нові поправки до недавно прийнятого закону, який дозволяє застосування російського війська за межами Росії. На цей раз вже йдеться про те, що російські Збройні Сили можуть бути використані для захисту росіян, котрі проживають в інших країнах...

Коментарі, як то кажуть, зайві.

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Питання питань

Вернімося на хвилину в недалеке минуле, кажучи словами Івана Франка – в „розвидняющий-ся день” другої половини 1980-их років, коли горбачовська „перебудова” трохи попустила руку тоталітарного режиму на горлі українства, й воно негайно завирувало, закипіло жадобою волі і правди, взялося визволяти від намулу джерела національної пам'яті і духовної сили. Одним з них була рідна мова, на той час уже напівзнищена, витіснена на суспільні загумінки. Не Михайло Горбачов, а сам Бог відвів від неї смертельну небезпеку, тому національний ентузіазм того періоду величезною мірою був пов'язаний з завданням відродження української мови.

Мав глибоку рацію американський лінгвіст Уріель Вайнрайх, пишучи про внутрішній зв'язок кожного національного руху в світі з національною мовою: „Мова є недоторканною сутністю нації, й коли виникає загроза для мови, почуття вірності їй перетворює мову в символ віри, у святиню”.

Отож не дивно, що, скоряючись перед високою хвилею українського національного руху, Верховна Рада – властиво, ще вповні радянська – 28 жовтня 1989 року, рівно 20 літ тому, майже одноставно проголосувала за Закон „Про мову в Українській РСР”. Він проголошував: „Державною мовою Української Радянської Соціалістичної республіки є українська мова...”.

На підставі цього закону Рада Міністрів УРСР 12 лютого 1991 року схвалила „Державну програму розвитку української мови та інших національних мов в Українській РСР на період до 2000 року”. Але програму тодішні чиновники не квапилися виконувати, тим більше, що сам Закон „Про мову в Українській РСР” був надміру ухильний, компромісний, принаймні не такий радикальний, як подібні постанови, скажімо, грузинського чи прибалтійських парламентів. Він зайве підкреслював особливе значення російської мови в Україні і навіть зобов'язував службових осіб володіти як українською, так і російською мовами.

Потім, відразу з перших років незалежності, цю ухильність спритно використовували анти-українські політичні сили у Верховній Раді, спочатку домага-

ючись проголошення російської мови „офіційною”, поряд з державною українською, а згодом – такою другою державною. Ці домагання тривають дотепер. Ще ось у червні цього року парламентом розглядав поданий фракцією комуністів законопроект про визнання російської мови другою державною в Україні. На щастя, депутатська більшість, при всій своїй національній індиферентності, усвідомила небезпеку цього проекту: за нього підняли руки тільки 46 запеклих україножерів, з 436 депутатів, зареєстрованих у сесійній залі.

Але хвалити нинішній склад Верховної Ради також не випадає, адже старий Закон „Про мову в Українській РСР” досі ні не скасований, ні не удосконалений. На сьогоднішній день в парламенті лежать без жодного руху 14 законопроектів, котрі, у випадку схвалення, істотним чином посприяли б підвищенню ролі української мови в усіх сферах суспільного життя і на всій території незалежної Української держави. Щоб це сталося, потрібна відповідна політична воля, а на цю тему тяжко говорити тепер, коли Віктор Янукович, головний претендент на пост президента України запевнив, що першим його кроком на цій посаді буде надання російській мові статусу другої державної. Безглузда, безсоромна обіцянка – на тлі фактичного окуповування українського інформаційного простору російською мовною продукцією.

Хтось, може, гадає, що Москва наважиться завоювати Україну збройною силою? Ні, їй українці потрібні живими. Але – безмовними. З багатовікової практики російські шовіністи знають, що є лише один спосіб назавжди викорити наш народ – відібрати від нього мову. Тоді його можна буде запопасти голими руками.

Не хочеться повторювати тисячі разів на різні лади сказане, що мова – то не просто звуки. Згадаймо, як Кобзареве серце билось й оживало, коли він чув рідне слово. Не помилявся він, що „знати, од Бога і голос той, і ті слова ідуть межі люде”. І на сторожі біля нас він поставив Слово. Як не збережемо нашу мову, це заповідане Пророком Слово, то все інше вже не варте буде збереження.

П. Ч.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays

by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

Родинам

Washington DC, NJ, PA, NY, CT, MA, RI

Інституту Суспільного Розвитку під час зимових канікул організує візиту до США учнів українських шкіл зі сходу України.

Ми сподіваємося що такі візити збільшать зацікавленість у глибокому вивченні англійської мови, норм життя західного суспільства, та в навчанні державною мовою в Україні, особливо в тих регіонах, де українці зазнають культурної і освітньої дискримінації та утисків за мовною ознакою з боку проросійської місцевої влади, російських шовіністів в Україні.

З питань надання допомоги чи пропозицій про співпрацю прохання звертатись

за телефоном: 1(718) 372 – 0235

на сайт: www.sdinstitute.org

або за адресою: SOCIAL DEVELOPMENT INSTITUTE, INC.

2075 79th Street # A 4,
Brooklyn, NY 11214

Для здійснення цього проекту Інститут потребує добровольців, які мають можливість і бажання прийняти до себе дитину з України на час зимових канікул у першій половині січня 2010 року та жертводавців що покрийть транспортні витрати.

Всі пожертви та витрати на благодійну мету звільняються від оподаткування.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Програма, яка відкриває Україну перед дітьми з США

Вже п'ятий рік поспіль організаційний комітет програми „Навчання української молоді Америки в Україні” збирає групи українських дітей для літнього стажування з української мови, літератури, культури в стінах Національного університету „Кієво-Могилянська академія”.

В липні-серпні цього року група дітей і вихователів мали у Могилянці чотиритижневий вишкіл з цікавими лекціями та екскурсіями, незабутнім спілкуванням з українськими ровесниками, а також студентами з Італії, Франції, Канади, яких цей навчальний заклад, зокрема його Школа україністики, яку очолює д-р Лариса Кадуріна, приваблює високою професійністю і теплою родиною атмосферою. Це тим більше важливо, що чимало дітей з США побачили Україну вперше.

Спілкуючись з цими юнаками та дівчатами після їхнього повернення з Києва, не можна не помітити, як вони одразу подорослішали, наскільки в них поглибилося розуміння життя і свого місця в ньому. „Я ніколи не зміг би дати своїй доньці того, що вона отримала, навчаючись в Кієво-Могилянській Академії!”, – сказав один з батьків.

Саме цю користь від перебування американських дітей в Україні перед-

бачили не тільки організатори програми, не тільки батьки, котрі бажали для своїх дітей ближчого знайомства з Україною, але й її спонзори, українські кредитівки в США.

Програму належно оцінив і активно підтримував Президент України Віктор Ющенко, велику допомогу в її практичному втіленні надали Посольство України у Вашингтоні і Генеральне консульство України в Нью-Йорку.

Михайло Казаренко,
керівник програми,
Нью-Йорк

Міська влада проти хреста

8 липня в день 300-річчя Полтавської битви від імені Інституту національної пам'яті на полі Полтавської битви був встановлений хрест в пам'ять загиблих воїнів Івана Мазепи. Пам'ятний хрест простояв на полі битви майже два місяці – до 5 вересня, коли невідомі бульдозером знесли його. Хрест знайшли грибники в Яківчанському лісі, але вже без дошки з написом призначення хреста. 14 жовтня, в День Покрови і козацького свята, хрест було відновлено на тому ж місці.

Придністров'я – форпост Росії

Коли в 1941 році німецькі і румунські війська рушили на схід, з'явилася мапа „Райхскомісаріату України“, де терен між Дністром і Бугом був позначений під назвою Трансністрія (від назви ріки – Ністру). Утворений в 1940 році Молдавській радянській соціалістичній республіці на цій мапі взагалі ніякого означення не було знайдено.

Коли ж стався розпад СРСР, належність різних теренів визначалася кордонами республік, до яких ці терени належали в часи СРСР. За цим принципом Кримська Автономна Республіка була визнана територією незалежної тепер України.

В цих державно-правних розподілах Придністров'я як державний утвір не фігурувало і фігурувати не могло, бо як окрема республіка і складова частина СРСР формально не існувало.

Минуло небагато часу, і в нинішній Росії колишня „Трансністрія“ засяла як штучно утворений сателіт російської воєнщини з осідком на прикордонних теренах Молдови і України. У Придністров'ї утримуються російські війська та їхні бази, причому постачання їх провіантом, паливом та військовою технікою здійснюється шляхами, існування яких не зрозуміле з точки зору географії і політики, бо вони проходять через території сучасних держав Молдови та України.

Існування такої неозначеної псевдодержавної одиниці не мало б бути схваленим сусідніми державами, і вирішення цієї афери мало б статися в політичному світі вже давно. Але цього не сталося з причин сприяння Росії у її імперських намірах, які негайно підтримали придністровські сепаратисти.

Держава, яка усе ще тримає під своїм впливом чужі території, не скоро дочекається міжнародного пошанування.

Д-р Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиген

Ювілейний з'їзд байроїтців відбудеться на Союзівці

Ювілейний 50-ий з'їзд байроїтців відбудеться 13-15 вересня 2010 року на Союзівці. Комітет з підготовки з'їзду, який очолив Ростик Ратич, просить всіх байроїтців до співпраці та чекає на пропозиції, в який спосіб ювілейний з'їзд провести, щоб він вийшов якнайкраще. Кляса 1948-1949 років була найбільшою, а наступна була останньою, коли учні завершили гімназійні студії матурою в Байроїті. Ця нагода дає можливість байроїтцям

ще раз зустрітись, відновити знайомства, довідатись про життя та найновіші досягнення колишніх студентів шкіл і гімназій байроїтського табору „Леопольд Касерне“ та їхніх дітей, внуків і правнуків та почути найновіші новини про Україну від туристів, які відвідували Батьківщину.

Життя в таборах було невідрадним, непередбачливим та нелегким, але в тих тяжких післявоєнних часах наша молодь не марнувала

часу, а працювала і „без надії таки сподівалась“. Це була високоїдейна та патріотична молодь, яка ще в Україні поставила собі за мету порвати ярма неволі та зброєю, працею чи словом здобути соборну та незалежну Українську державу. Ця молодь ніколи не хотіла служити ворогам. Опинившись на чужині, вона інформувала світ про боротьбу за незалежність і позитивно представляла українські мистецтво, літературу, історію та спорт.

Ця праця була нелегка, але вельми потрібна, бо чужинці мало знали про Україну та її змагання до незалежності. Виконуючи це завдання, українська молодь мусіла озброїтись знаннями.

На поміч байроїтській молоді прийшли директори гімназій д-р Кость Кисілевський – (гуманістичної), проф. Борис Шершевицький та інж. Константин Сімінський (реальної), директори інших шкіл, професори, учителі, таборова управа, комендант табору д-р Микола Ценко, батьківський комітет. Молодь мала добрих і відданих педагогів.

Байроїтська молодь вчилася у школах, але знайшла час ще для Пласту, Спілки Української Молоді та спорту, бо знала, що в здоровому тілі – здорова душа. Гімназисти грали у футбол, відбиванку, кошиківку і пописувались на атлетичних змаганнях. Не в розкошах довелось працювати, але молодь не байдкувала, а працювала над собою, без жодної винагороди допомагала іншим і включалася в громадське життя. Цей час у житті молоді не був змарнований.

Байроїтська молодь походила з усіх куточків України, але жила як одна родина. Вона вибачала людські недоліки, а посилювала єкуменізм і терпимість, була доброзичливою, бо „де згода в родині, там мир і тишина“.

Ювілейна зустріч дає можливість ще раз пригадати складні гімназійні та таборові часи, переглянути знімки, поділитись спогадами, поговорити та відпочити на чудовій Союзівці. То ж приїжджайте, доки ще можна, дорогі байроїтці, щоб ще раз зустрітись та разом подякувати Господеві, що ми дожили до цього ювілею. До милої зустрічі!

Ярослав Ликтей,
Вайтсборо, Нью-Йорк

Найбільша кляса таборової Гуманістичної гімназії в Байроїті. Професори (сидять зліва): Володимир Феданків, Володимир Матвіяс, о. Андрій Лукасевич, д-р Іван Лазор, директор гімназії д-р Кость Кисілевський, Михайло Єфименко, Степан Микита, Євгенія Богатюк, Степан Подоляк і Микола Остап'як. Другий ряд: Іван Костинюк, Михайло Сиврук, Василь Ратич, Микола Угрин-Безгрішний, о. Іван Прокопович, Анастасія Огороднік-Жилава й Осип Бобинський. У третьому ряді – студенти Мирослава Захаріяевич, Віра Русанівська, Ольга Діберт, Надія Бережницька, Ольга Коцай, Дарія Феданків і Софія Завадівська. Четвертий ряд: Дмитро Ткачук, Зенон Богатюк, Степан Шпак, Павло Лимаренко, Ярослав Ликтей і Роман Заяць. П'ятий ряд: Степан Яріш, Володимир Захарій, Любомир Осадца, Василь Захарченко та Григорій Завадівський. Останній ряд: Денис Заяць, Дмитро Наливайко та Михайло Герець.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Звання „Українець року“ присвоєно Вірі Костюк Буш

ДІТРОЙТ. – Товариство українських градуантів Дітройту та Віндзору, Канада, вшановуватиме Віру Костюк Буш як „Українця року“ під час річного бенкету градуантів 1 листопада. В. Костюк Буш, яка виросла та свої молоді літа провела в Дітройті, проживає в Німеччині від 1970 року, звідки, починаючи з 1991 року, присвятилась харитативній діяльності на користь шкіл, дитячих садочків, притулків для літніх осіб, хворих та для подібних установ в незалежній Україні.

Засноване ще в 1939 році Товариство українських градуантів Дітройту та Віндзору активно діє від того часу. Товариство спонзорувало і утримує „Українську кімнату“ при Вейнському стейтовому університеті в Дітройті, виплатило сотням українським студентам в США та Канаді стипендії на університетські студії.

Починаючи з 1955 року, Товариство щорічно відзначає особу в українській громаді США або Канади, яка присвятилась потребам української громади в діяльності або в Україні, чи якось допомагала позитивним процесам в Україні, або має особливі професійні досягнення в американському або канадському світі.

Цього звання були удостоєні Віра Андрушків – колишній заступник голови Фондації „США-Україна“, Дейвид Боніор – колишній член Палати Репрезентантів США,

Ярослав Дуткевич – колишній адміністратор Корпусу Миру США в Україні, Ярослав Дужий – підприємець та філантроп, д-р Павло Джуль, д-р Мирон Куропас, Віра Петруша – організатор харитативної програми-фонду для дітей в Україні, жертв чорнобильської атомної аварії, Маруся Зарицька – активіст в обороні українських політв'язнів за радянських часів, та покійні вже Маруся Бек – колишній член та голова міської ради Дітройту, Ярослав Добровольський – адвокат, активний в обороні Івана Дем'янюка, Роман Гнатишин – колишній Генерал-губернатор Канади, Василь Колодчин – колишній голова Патріархального товариства, Іван Панчук – адвокат та один з засновників Українського Конгресового Комітету Америки, Іван Сопінка – суддя Найвищого суду в Онтаріо, Канада, Анастасія Волкер, сенатор Павло Юзик – член вищої палати в Канадському парламенті, Стефан Віхар – активіст в організації Українсько-Американських ветеранів, в Українському Братському та Українському Народному Союзах та в Демократичній партії, Марта і Михайло Віхореки, Емілія Запорожець – член Інтернаціонального інституту в Дітройті та активіст в Республіканській партії. В 2008 році звання „Українця року“ одержала Анна Мацелінська (з дому Бойдуй) – активна діячка в Союзі Українок Америки.

В. Костюк Буш прибула до Америки з батьками Миколою та Марією Костюк після Другої світової війни. Родина оселилася в Дітройті. В. Костюк була членкою Спільноти Української Молоді (СУМ), Капелі бандуристок при осередку СУМ, співала у хорі „Трембіта“, диригентом якого був в той час д-р Богдан Кушнір.

У 1972 році вийшла заміж за д-ра Ульріха Буша, адвоката. Працює адміністратором адвокатської фірми свого чоловіка. У них двоє дорослих дітей – Андрій та Ніна.

В. Костюк Буш вперше відвідала Україну в 1973 році, й відтоді подружжя часто поверталось в Україну. Після відвідин гімназії в Рогатині, в якій вчилася її мати, В. Костюк Буш вирішила допомагати школі, і так розпочалась її харитативна праця.

У 2003 році В. Костюк Буш утворила харитативну організацію „Pro Ukraine e. V“, яка постійно збирає фонди серед німців, українців та американців на поміч дітям, школам та іншим установам в Україні.

В день бенкету Товариство відзначить також д-ра Ульріха Буша грамотою за особливі прислуги для українців в потребі. Недавно д-р У. Буш взяв на себе велику та нелегку відповідальність обороняти І. Дем'янюка перед судом в Німеччині у процесі, розпочатому проти нього.

Ліда Неганів – голова стипендійного комітету, представить студентів, які одержать фінансові нагоро-

Віра Костюк Буш, батько Микола Костюк і чоловік д-р Ульріх Буш.

ди. У мистецькій частині програми виступатиме Ремзей Катинський, соліст Оперного театру Мишигену.

Бенкет відбудеться в приміщенні Українського культурного центру.

Квитки на бенкет (40 дол. від особи) можна замовити у Томи Меєра за адресою: 3926 S. Pine Center, West Bloomfield, MI 48323, або телефоном у Соні Гулик: (586) 264-9261 чи у Івана Стойка: (313) 278-7682.

Ярослав М. Березовський

ПРИЯТЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ТА УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА
ОСВІТНЯ ФУНДАЦІЯ

мають шану запросити Вас на

**Зустріч – Прийняття:
„УКУ: Сьогодення і Майбутнє“**

д-р Тарас Добко й Андрій Курочка - представники УКУ
поділяться з Вами про життя і розвиток
університету в Львові

Програма включатиме висвітлення
фільму, виставку фотографій та видань УКУ

Неділя, 1 листопада, 2:00 по пол.

Український Народний Дім
140 2nd Ave. * New York, NY

просимо зголоситися п. Оксані Лопатинській
на число 212.777.1336 до 28-ого жовтня

Субота, 7 листопада, 1:00 - 3:00 по пол.

Василіяпський Духовний Центр
710 Fox Chase Rd. * Fox Chase Manor, PA

За додатковою інформацією просимо
звертатися до Нел: nell@ucef.org, 773-235-8462

Неділя, 8 листопада, 1:00 по пол.

Український Культурний Осередок
2247 W. Chicago Ave. * Chicago, IL

За додатковою інформацією просимо
звертатися до Нел: nell@ucef.org, 773-235-8462

www.UCEF.org

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Main Office
215 Second Ave
New York, NY
(212) 533-2980

Branches
1678 E 17 Street
Brooklyn, NY
(718) 376-5057
1-866-857-2464

35 Main Street
So. Bound Brook, NJ
(732) 469-9085

691 Roosevelt Ave
Carteret NJ
(732) 802-0480

WWW.UOFCU.ORG

**Звертайтеся до нас з своїми
фінансовими потребами.**

- Money Market рахунки
- Високі відсотки на сертифікати
- Чекові рахунки
- Пенсійні рахунки (IRA)
- Позички на приватні та комерційні будинки
- Персональні позички
- Позички на нові та вживані авта
- Грошові перекази (Western Union, Meest)
- Індивідуальні скриньки

**Телефонуйте
безкоштовно
1-866-859-5848**

**Цілодобовий
доступ до рахунку
через інтернет.**

**Обслуговування української громади
понад 40 років.**

У Мюнхені вшанували пам'ять Степана Бандери

На сцені – ансамбль дружинниць СУМ з Брадфорду (музичний керівник Галина Замулінська).

МЮНХЕН. – На 50-ту річницю трагічної смерті провідника Організації Українських націоналістів Степана Бандери до Мюнхену приїхало значне число українців з Німеччини, Бельгії, Франції, Великобританії, США, Канади, України, Австралії, Хорватії, Сербії, скандинавських країн.

17 жовтня вшанування розпочалося о 2-ій год. дня при головному вході до цвинтаря Валдфрідгоф, де зформувався похід з 800 осіб. Під жалобну музику духової оркестри „Батурин” з Торонто, з жовто-блакитними, червоно-чорними, сумівськими, пластовими та іншими прапорами хода прямувала до могили С. Бандери.

На чолі походу йшли Владика Петро Крик, оо. Михайло Бучинський, Роман Врушчак, Богдан Підлісецький, Володимир Війтович, Любомир Федорак, Іван Мачужак, Андрій Дмитрик, Ярослав Рій, Володимир Смоктунович, родина С. Бандери – всі п'ятеро його внуків з Канади і Німеччини, ветерани Української Повстанської Армії і дивізії „Галичина” Ярослава Філь, Богдан Шарко, голова Проводу ОУН Стефан Романів з Австралії, Андрій Гайдамаха – голова Світового святкового комітету, Олексій Івченко – голова Конгресу Українських Націоналістів з Києва, президент Світового Конгресу Українців Євген Чолій з Канади, Аскольд Лозинський – довголітний голова СКУ з США, Олег Романишин – головний редактор газети „Гомін України” з Канади, Богдан Гаргай – довголітний Голова Крайової управи Спілки Української Молоді у Великобританії і США, Ярослав, Петро і Стефан Думи з Австралії й багато інших.

Вінок від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій принесли Галина

Шаповал-Билина – голова Об'єднання українок Бельгії, й Надя Галабурда – заступник голови Організації українських жінок Німеччини.

Після Панахиди з промовами біля могили виступили Владика П. Крик, С. Романів, Генеральний Консул України в Мюнхені Ярослав Ярмілко, А. Лозинський, Є. Чолій, Я. Філь. Від родини С. Бандери говорив його внук Степан Бандера. Церемонією на цвинтарі керував Микола Франкевич з Мюнхену, походом – Андрій Куцан, Петро Лапчак з Англії й П. Дума з Австралії.

Увечорі відбулася жалобна академія в залі ім. Антона Фінгерле. Програму розпочав молитвою київський чоловічий хор „Боян” під керівництвом братів Юрія й Володимира Курачів. Хор виконав дев'ять пісень – це було музичне свято для любителів класичної музики.

Академію відкрив А. Гайдамаха, доповіді виголосили С. Романів і внук С. Бандери – Орест Куцан. Виступали Тарас Конощенко – соліст Оперного театру в Мангаймі (піаніст Тарас Ященко), самодіяльні гуртки з Англії „Кобзарське братство” (музичний керівник Юрій Бабчук) з Болтону, ансамбль дружинниць СУМ з Брадфорду (музичний керівник Галина Замулінська), в сумівських одностроях, хор „Пролісок” (музичний керівник Олеся Коник) з Канади у дуже гарних народних строях, вокальний ансамбль дружинниць СУМ з Мюнхену (керівник Мар'яна Джус).

Концерт закінчився виступом оркестри „Батурин” (музичний керівник Петруся Чернописька) – в'язанкою воєнних пісень і маршем пам'яті. П. Лапчак подякував всім виконавцям концертної програми і доповідачам. Академія закінчилася співанням всіма присут-

Після Панахиди з промовами біля могили виступили Владика Петро Крик, голова Проводу ОУН Стефан Романів, Генеральний Консул України в Мюнхені Ярослав Ярмілко та інші.

Вінок від Світового Конгресу Українців супроводжує президент СКУ Євген Чолій.

німи гимну України.

18 жовтня Владика П. Крик і оо. М. Бучинський, Б. Підлісецький, В. Війтович, І. Мачужак, А. Дмитрик, Я. Рій відслужили Архиерейську Службу Божу в Українському католицькому катедральному храмі Покрови Пресвятої Богородиці й Апостола Андрія Первозваного. Співав парафіяльний хор „Покров” (диригент Станіслав Чуєнко). Проповіді виголосили Владика П. Крик і о. М. Бучинський з України. Після Панахиди сім релігійних пісень заспівав хор „Боян”.

Марічка Галабурда-Чигрин

Духовно-український музичний семінар

Духовенство, лектори і учасники курсу української духовної музики після Літургії.

ЕМЛЕНТОН, Пенсильванія. – Третій духовно-український музичний семінар відбувся 12-16 серпня на таборі Української Православної Церкви Всіх Святих. Курс семінару влаштувала Українська капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка і Українська Православна Церква в США проведений разом з щорічним табором „Кобзарська січ”.

У ньому брало участь 16 курсантів, починаючи від шкільного віку і до пенсійного. Серед них було багато дяків і диригентів з українських православних і католицьких парафій. Курс проводили Олег Махлай – попередній диригент капелі, о. протодиякон Ігор Махлай з УПЦ і семінарист Андрій Матлак – випускник дяківсько-регентської школи в Україні. Анатолій Мурга був адміністратором курсу.

В основі курсу були історія церковної музики та освоєння творів, яких не почуєш у пересічному парафіяльному хорі. В додаток був виділений час на техніку дяківства і на диригування. Були лекції з літургійної структури і практики введення хором.

Особливе спрямування було на побожні пісні як музичну традицію Церкви, що включало канти і релігійні мелодії, не призначені до релігійної структури богослужіння. Одну з таких композицій написав ще у XVII ст. св. Дмитрій Ростовський (Туптало). Також була представлена учасникам музика менш відомого композитора початку XX ст. Якова Яциневича.

Курс завершився Літургією у новозбудованій дерев'яній карпатській каплиці св. ап. Фоми, яку відслужили о. Паїсій МакІрат і протодиякон І. Махлай з учасниками, які співали і диригували об'єднаним хором курсів духовної музики і бандури.

Ігор Махлай

Проф. Сергій Вакуленко – гість Наукового Товариства ім. Шевченка

Відомий український мовознавець, знавець багатьох сучасних і класичних мов, д-р Сергій Вакуленко викладає на кафедрі української мови Харківського національного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди. 27 та 28 квітня цього року гість з України працював у бібліотеці Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку – як учасник 14-ої щорічної конвенції ASN (Асоціація для вивчення національних спільнот) у Колумбійському університеті. Протягом двох днів д-р С. Вакуленко знайомився з фондом, копіював фрагменти з низки ентешівських раритетів, серед яких – малодоступні або й зовсім недоступні в Україні книжкові видання наукових праць Василя Чапленка, Пантелеймона Ковалева, Олексі Синявського, Костя Кисілевського, Августина Волошина. Серед іншого, дослідник приділив пильну увагу кільком річникам наукового збірника Товариства „Просвіта”, що видавався у 1920-1930 роках в (на той час чехословацькому місті) Ужгороді. Своє зацікавлення дослідник пояснив необхідністю постійно ілюструвати лекції для студентів-славистів текстами, друкованими українською мовою в різні часи в різних державах та ще й згідно з різними правописними традиціями. Нижче вміщуємо відповіді проф. С. Вакуленка на запитання мовознавця з Нью-Йорку Сергія Панька.

– Які дисципліни і для слухачів яких спеціальностей Ви викладаєте на кафедрі української мови Педагогічного університету в Харкові?

– Якщо говорити про мої викладацькі обов'язки, то найбільшу енергію я вкладаю в читання курсу історії української літературної мови на факультеті, що має назву – український мовно-літературний факультет ім. Григорія Квітки-Основ'яненка. Починається цей курс ще з X ст., однак, чи не найбільше проблем і „білих плям” пов'язано з XIX і XX ст. Адже саме розгляд цієї доби був найбільше наражений на всілякі ідеологічні втручання.

Добре, що тепер можна дати студентам не лише старі радянські підручники, а й праці тих мовознавців, що опинилися в діаспорі. Дещо з того вже вийшло друком в Україні досить великими накладом (книжки Юрія Шевельова та Івана Огієнка), дещо існує тільки в лічених примірниках (праці Романа Смаль-Стоцького, Пантелеймона Ковалева, Василя Чапленка), та все ж і з ними студентів можуть запізнатися бодай в електронному вигляді.

Окрім того, я читаю ще курси загального мовознавства та теоретичної граматики польської мови (деякі з наших студентів отримують додаткову кваліфікацію вчителя польської мови).

– Як свідчить історія, об'єктивні відповіді на болючі мовні питання краще доручати найвищим науковим авторитетам, і політики до них прислуховуються. Згадаймо однозначний висновок Російської Академії наук про необхідність „скасувати утиски малоросійського дру-

кованого слова” (1905), Празької Академії наук – про те, що мова „русинів на південь від Карпат” – українська (1920). Чи могла б і ASN стати ланкою у механізмі подібних узагальнень і рекомендацій у наші часи?

– Щодо висновків науковців, то вони справді інколи можуть посунути впливати на перебіг подій. Скажімо, висновок Петербурзької Академії Наук, що про нього Ви згадали, мав наслідком не тільки знесення заборони українського друку на підросійських теренах. У Галичині він того самого року в перекладі Івана Франка з'явився в „Літературно-Науковому Вістнику”, а також окремою книжкою – з передмовою Михайла Грушевського. Уже з того, хто причинився до появи цієї публікації, ясно випливає, що й для галичан то був дуже важливий документ не лише академічного змісту: він сприяв формуванню громадської думки, прихильної до української мови. Так само й висновок Чеської Академії мав велику вагу, бо втручав дорогу для заведення народної мови як викладової в закарпатських школах (нехай з етимологічним правописом).

Натомість у сучасних європейських структурах бракує розуміння нашої (ба – навіть естонської) ситуації. Зрештою, більшість європейських держав в умовах XIX – першої половини XX ст. мали нагоду придушити мало не вщент мови своїх меншин. Нині вони „схаменулись” й заговорили про підтримку регіональних і меншинних мов – коли вже й підтримувати майже нічого (як у Франції чи у Великій Британії). Отже, Україні вони намагаються припоручати толерантність від початку. Я, влас-

тиво, й не бачив би в тій толерантності нічого поганого, якби вона була обопільна: Українська держава поважає мови меншин, меншини поважають і вивчають українську мову.

На біду, теперішнє мовознавство в Європі хворіє на „політорексність”. Тут шириться релятивізм „теорії уявних спільнот”, з чого випливає зневага до об'єктивних мовних критеріїв. Висловлюється думка, що називання мов – поза компетенцією вчених; самі мовці мають вибрати назву для власної мови. Наприклад, з наукового погляду немає підстав „розщеплювати” ту мову, що її донедавна називано сербсько-хорватською. Але вже й у наукових працях можна натрапити на вислів: „у боснійській, сербській, хорватській і чорногорській мовах” (ще й перелік подається за абеткою, щоб нікого, боронь Боже, не скривдити).

Тим то євровичовникам з Брюсселю і не спадає на думку вдаватися по консультацію до науковців, як це колись слушно зробило чехословацьке міністерство освіти. Цим чиновникам і експертам не болить реальна мовна ситуація в Україні. Ім, беручи загалом, бай-дуже, чи Україна говоритиме українською, чи російською, а дехто з колишніх „советологів”, може, й волів би російську – бо тоді самому не треба буде напружуватися, аби навчитися чогось нового.

У мовному питанні українці мають покладати надію лише на себе самих. Своєї проблеми Україна мусить розв'язати самотужки, ніхто нам у цьому не допоможе.

– З Ваших розповідей, а ще більше з публікацій вчувається зацікавлення до глибинних можливостей тих багатьох мов, які Ви докладно вивчали і якими вільно володієте. І як же це у Вас у, здавалося б, не так аж багатому на мовні уподобання слобожанському оточенні виникло чуття слова, з'явилося прагнення стати поліглотом?

– Мови мене цікавили змалку, й наука легко йшла. У школі мені пощастило: я мав дуже гарного вчителя української мови – Бориса Білодіда. Мій учитель умів показати красу української мови. Частенько, пригадую, замість переказувати підручника, він сідав перед нами на стільця, закладав ногу на ногу, та й починав просто деклямувати Тараса Шевченка. Читець з нього був неперевершений. Багато чого я навчився й з творів Квітки-Основ'яненка. Читав їх і виписував незрозумілі слова, потім шукав у словнику. А якось прийшов зі списком таких слів до бабусі й почав її розпитувати – то вона половину з них знала. Слобідська говірка насправді дуже соковита.

Дуже люблю словники, цікавлюся не тільки загальнознаними, а й рідкісними. Серед цих останніх особливо ціную „Українсько-італійський словник” Євгена Онацького, виданий у Римі ще 1941 року (маю вдома його перевидання 1977 року). Онацький був словникар „від Бога”. У нього можна знайти багато такого, чого немає більше ніде. Наприклад, Олександр Потебня колись запропонував етимологію прикметника прикрий від давньої словосполуки „при крѣ”, яка означає „біля стовбура”. На потвердження він навів

„не внесений до словників” вислів „одрубати гілку прикро”. З пізніших словників він віднаходиться тільки в Онацького. А от академічний етимологічний словник злегковажив версію Потебні.

Інші мої улюблені словники – це „Правописний словник” Овсія Ізюмова (Харків, 1931) і „Українсько-російський словник” Андрія Ніковського (Київ, 1926). Із новіших – „Російсько-український словник сталих виразів” Івана Виргана та Марії Пилинської (його недавно уприспустило читачеві харківське видавництво „Прапор”) та обидва словники Святослава Караванського („Практичний словник синонімів української мови” та „Російсько-український словник складної лексики”). Це все – правдиві перлини української лексикографії.

– Це Ви про добрі паперові словники говорите, а їхніх накладів навіть не на всі бібліотеки вистачає. Чи може в цьому заридити світова павутина -інтернет? Мовні проблеми тепер цікавлять багатьох. Завдяки інтернетові вони мають змогу звернутися до ширшого загалу. Існує чимало українських сайтів, на яких ці питання є предметом жвавого обговорення. Я ось також дописую до рубрики „Мова” на сайті taidan.org.ua. Дивує мене лише та обставина, що далеко активнішими є люди, просто зацікавлені культурою української мови, тим часом присутність фахівців-мовознавців в інтернеті мінімальна.

– Добре, коли загостреним чуттям слова хтось обдарований від народження. Це як музичний слух чи хист до малювання. Та людей зі спеціальними талантами менше. Для переважної більшості справді вільне користування навіть двома мовами ледве чи є реальною справою?

Суцільний „гармонійний білінгвізм”, до якого формально закликали в СРСР, обертався облудною утопією та правом визнавати тільки російську і ніяку іншу. Наслідки не забарилися. „Я лучше скажу по-русски, мне так проще” – часто чуємо і зараз від багатьох, щирих українців. Так само і в американській українській громаді: попри цілком вільні практичні знання двох мов для когось звично нюансувати думки передусім по-українському, а для когось – по-англійському. Якоїсь однієї ради-поради в цій справі, гадаю, не знайти. Різні люди бувають сприйнятливими до різних впливів, і кожен з названих тут способів має право на існування.

Я колись викладав українську мову студентам російської філології. Бувало, пропонував їм для перекладу віршований рядочок з Миколи Зерова про мандрованого дядя Іллю Турчиновського: „Меткий, прудкий і на пригоди ласий ...”. Жодного слова російською не перекласти. Однак, тут має бути вибудована ціла піраміда українського впливу, починаючи з літератури та науки найвищого щабля, твореної у вежі зі слонової кості, й закінчуючи гарними творами масової культури та добре складеними буквариками, – для всього знайдеться застосування.

Заважає людям говорити укра-

(Закінчення на стор. 11)

Громада Філядельфії відзначає

76 РІЧНИЦЮ ГОЛОДОМОРУ

„ЖИВІ“

Сергія Буковського

документальний фільм з України з англійськими субтитрами.

Фільм уфундований Фондацією Катерини Ющенко.

Неділя, 1 листопада 2009 р., 3 год. по пол.

Український Освітньо-Культурний Центр
700 Cedar Road, Jenkintown, PA.

Вступ \$10.00 (кава і солодке).

Відзначення організує Комітет Оборони Людських Прав.

Прем'єр України Юлія Тимошенко відвідала Острозьку академію

ОСТРОГ, Рівненська область. – 20 жовтня у Національному університеті „Острозька академія“ перебувала Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, яка оглянула університет і урочисто відкрила виставку сакрального живопису, що експонуватиметься у комплексі художньої галерії академії.

Відбулася зустріч Ю. Тимошенко з студентами та викладачами університету, на якій прем'єр розповіла присутнім про сучасну ситуацію, що склалася в українському суспільстві, про потребу розвитку духовності в Україні, а відповідно – науки, освіти, кіномистецтва тощо. Також студенти мали можливість запитати її про перспективи розвитку університетів,

яким наданий статус самоврядності та про концепцію формування історичної пам'яті українського народу.

Ю. Тимошенко вручила відзнаки Кабінету міністрів України провідним викладачам та найкращим студентам й аспірантам.

Ректор університету Ігор Пасічник ознайомив присутніх з ухвалою Вченої ради університету про прийняття Ю. Тимошенко в члени Острозького академічного братства і нагородження найвищою срібною відзнакою академії – медаллю „Князь Василь-Костянтин Острозький“ за значний внесок у розвиток національної культури, освіти і духовності.

Олексій Костюченко

Прем'єр Юлія Тимошенко з ректором Острозької академії Ігором Пасічником.
Фото: Ярослав Мізерний

Проф. Сергій Вакуленко...

(Закінчення зі стор. 10)

їнською ще й психологічна перешкода, вибудована за два століття: так у місті говорити не личить, бо то мова сільська. Але й тут уже з'являються виломи: оце не так давно підсідає до мене в потязі чоловік і звертається російською, а я відповідаю українською. З чого він робить висновок: „Ви, мабуть, великий начальник“.

Це маленький епізод, але він свідчить про поступову зміну стереотипів. Звичайно, якби держава вела цілеспрямовану політику, можна було б сподіватися швидшого поступу, проте наразі я великих надій на неї не покладаю. В Україні тепер є інтелектуальна криза „еліт“, які й зеленого поняття не мають ні про те, куди йти, ні про те, кудю йти. Вона далеко страшніша за економічну кризу. З економічної скрути наш народ виборсається. А от посунути теперішніх провідників буде важче, бо науку триматися на плаву вони опанували дуже добре. Але це конечна потреба – провід не відповідає викликам часу. І мовне питання тут лише одне з багатьох.

– **Крім викладацької та наукової роботи, Ви на диво багато встигаєте як видавець, упорядник та перекладач на українську мову праць визначних світових філологів. Можна назвати, приміром, переклади з англійської (Юрія Шевельова) чи німецької (Міхаеля Мозера). Читачі помічають і жваво дискутують навколо відроджуваних або упроваджуваних Вами питомих українських відповідників чужомовних лінгвістичних термінів та описових словосполук. А творчий синтаксис Ваших перекладів роблять, за визнанням самих авторів чужомовних оригіналів, „...українську версію подекуди навіть привабливішою за першовір“. Які Ваші погляди на можливості української мови збагачувати „словникові холоди“ саме в царині наукового стилю?**

– Це питання пов'язане з попереднім. Історія української мови в ХХ ст. багато в чому була історією її збіднення: термінологія, фразеологія, синоніміка, багатозначність мали бути наближені до російського „взірця“. Тепер ситуація змінилася, однак, залишається дуже суперечливою: з одного боку, українська мова стала державною,

а отже й сфера її офіційного вжитку розширилася; з другого боку, існують ділянки, де вона й дотепер перебуває на задвірках.

Чи не найприкриша ситуація – у галузі газетно-журнальної періодики. У моєму рідному Харкові українського часопису не купити. Цей тиск російськомовного простору, звичайно, впливає на рівень володіння українською мовою. Наприклад, у мові законодавства є повно слів і зворотів, живцем пересаджених з російської мови. Чого варте бодай „казначейство“ замість „скарбниці“, чи недолугий вислів „уважати таким, що втратив силу“?!

На жаль, редактори багатьох видань, що виходять від імені Національної Академії Наук України (навіть мовознавчих), і надалі озираються на радянську мовну практику, тобто, кажучи напросто, намагаються взорувати українську наукову мову на російській. То є люди з минулого.

Цікавий випадок стався з назвою українського видання збірки статей Міхаеля Мозера „Причинки до історії української літературної мови“, яке я нещодавно готував до друку. Іван Франко, приміром, не одну свою працю назвав був саме „причинками“. Але тепер найпалкіша дискусія навколо цього слова розгорнулася саме під час обговорення цієї книжки у Львівському університеті ім. Івана Франка: галичани дорікали мені за архаїзацію мови. Натомість на аналогічних імпрезах у Харкові та в Києві реакція була цілком прихильна.

На моє переконання, подальше досконалення нашої мови має спиратися на розмаїття всіх її варіантів, і нема рації цуратися галицьких слів, коли вони влучні й доречні. Зокрема, оті „причинки“ важко заступити яким-небудь синонімом. Те саме стосується й до мовних елементів, силоміць усунених внаслідок зросійщення. Ця моя постава не означає, що я дивлюся тільки назад чи закликаю громаду повернутися до мововжитку сторічної давнини. З минулого слід брати те, що згодиться й у майбутньому.

– **Книжку Міхаеля Мозера відразу після виходу в світ у 2008 році миттєво розкупили, і вона стала бібліографічною рідкістю. А зараз Ви привезли для презентації на конференції вже друге (поліпшене) видання відомого австрійського україніста. Як почалася Ваша творча співпраця?**

– З Міхаелем Мозером я позайомився ще 1994 року. Тоді українські науковці щойно дістали змогу виїздити на Захід для наукових стажувань і досліджень. Моя доля склалася так, що я спершу потрапив до Австрії. Для славіста це щасливий випадок, бо Відень здавна може похвалитися доброю школою в цій галузі. Я мав нагоду стежити за професійним зростанням австрійського колеги, який за цей час став провідним мовознавцем україністом на Заході. Поява його

книжки справляє велике враження, зокрема з тієї причини, що автор не має кровних зв'язків з Україною.

Останнім часом коло західних науковців, що спеціалізуються на українській тематиці невпинно збільшується. Тепер слід докладати зусиль для того, щоб українознавство зінтернаціоналізувалося: доробок закордонних колег має бути добре відомим і поширеним в Україні, і навпаки. Принагідно хочу висловити подяку Науковому Товариству ім. Шевченка в Нью-Йорку, яке на значну міру профінансувало проєкт перекладу та видання Мозерової книжки.

То вже друге таке видання, до якого я причинився. Першим була „Історична фонологія української мови“ Юрія Шевельова, що я її переклав був разом із моїм давнім приятелем і колегою Андрієм Даниленком, який тепер мешкає та працює в Нью-Йорку.

– **Розкрийте хоча б децицію з „ненанисаного“...**

– Хотілося б видати збірку українських причинків до публікацій славнозвісного Празького лінгвістичного гуртка. Дуже цікаві праці вийшли з-під пера Дмитра Чижевського, Агенора Артимовича, Василя Сімовича. Вони справили неабиякий вплив і на чеських та російських членів гуртка. На жаль, в Україні дотепер майже ніхто про це не знає.

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ ПІВНІЧНОГО НЮ-ДЖЕРЗІ

відбудуться

у п'ятницю, 13 листопада 2009 р., о год. 3-ій по пол.
у приміщенні Головної канцелярії УНСоюзу
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішачим правом голосу: члени Управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 171, 172, 214, 234, 287, 340;

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Члени Екзекутивного Комітету УНСоюзу
Евген Осціславський – Радний УНС

За Управу Округи:

Степан Вельгаш – голова Округи Північного Нью-Джерзі
Неоніля Сохан – секретар
Володимир Гончарик – касир

Календар
подій
2009р.

6 - 8 листопада
Наради Головного Уряду УНС.

13 - 15 листопада
Пластова Орлікіяда.

21 - 22 листопада
Приватна імпреза.

26 листопада
Святкування Дня Подяки.

31 грудня
Святкування Нового Року.

Свято весільного короваю відбулося у Володимирі-Волинському

ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ Волинська область. –Щорічний фестиваль „Український коровай-сузір'я“, за словами його ініціатора – редактора газети „Володимир вечірній“ Едуарда Залуського, покликаний крізь призму національних традицій простежити шлях від зернини до хлібини, показати самобутність українського весілля з коровайними секретами, розвинути культ родини. „Український журналістський фонд“ для популяризації коровайного ремесла організував 28 вересня у Володимир-Волинському спеціальну прес-туру представників засобів масової інформації з різних куточків України.

Такого розмаїття короваїв на жодному весіллі не побачиш, тому на фестивалі здавалося, що до гурту зійшлося декілька десятків весільних дійств. Щоб показати шлях до цієї краси – безпосередньо від зернини, відбулася розмова за круглим столом з участю провідних спеціалістів Миронівського інституту пшениці ім. Василя Ремесла.

Відбулися виставка виробів хлібо-заводів з Володимира-Волинського, Полтави, Славути, Новоград-Волинського, Нововолинська, Луцька, показ обряду випікання

короваю, виступи артистів обласної філармонії. Визначальною частиною свята став огляд-конкурс короваїв, випечених майстринями. У районному Будинку культури були проведені майстер-класи майстрині з виготовлення весільної атрибутики і короваїв, відомої коровайниці Надії Кравчук.

Численні фольклорні колективи показали на святі обряди випікання і вбирання короваю, чесання коси нареченої, виспівування калача, підготування дружки до різання короваю і частування короваєм.

Завершальним акордом свята став концерт з участю майстрів мистецтв району, області й усієї України з елементами українського весілля.

Майстриня-коровайниця Зоя Білогур розповідає: „Існувало повір'я, що вдало спечений коровай принесе молодим щастя, тріснутий віщує розлучення, а покручений – злу долю. Тому коровайниці, спеціально запрошені заміжні жінки, „улещували“ коровай прикрасами та піснями. Вважалося доброю ознакою, щоб коровайниця була непарна кількість, найкраще – сім“.

„Пісні, що їх співали коровайниці за працею, завжди починалися

Весілля у виконанні фольклорного гурту „Жайвір“ з Володимира-Волинського.

проханням до Бога та Божої Матері допомогти у виконанні завдання, – доповнює розповідь Олена Калинюк, – щоб коровай вдався „як день білий, як Бог милий, як яснее сонечко“. Коли коровай спікся, його виймали з печі, клали на

віко діжі, застелене навхрест двома вишиваними рушниками, ставили віко на голову молодіці, і вона урочисто несла його до комори. Цих колишніх традицій ми дотримуємося й понині“.

Євген Цимбалюк

Коровай – з усмішкою.

На виставці короваїв.

Волинська майстриня Віра Кириленко виготовляє коровайці у вигляді млинців.

Ріг достатку – такий виріб пропонувала на виставці продавець товариства „Хліб“ з Луцька Надія Юрчик.

До короваю – і шати святкові.

У старому замку – дух давнини

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 455-літній Бережанський замок, який за особливу архітектуру колись називали „Східнім Вавелем”, форпостом проти ворожих нападів, має особливу біографію, що привертає увагу як науковців, поціновувачів старовини, так і туристів, пристрасних любителів пригод.

4 жовтня на території замку вперше відбулись показові бої на мечях і шаблях, які демонстрували учасники Тернопільського клубу історичних реконструкцій. Навчитися стріляти з луків та арбалетів допомагали представники Хмельницького арбалетно-лучного клубу „Камелот”.

Яскраво доповнювали програму відтворені зразки історичного одягу (експонати краєзнавчого музею), в якому можна було й фотографуватися, і навіть поїздити верхи на коні, про що заздалегідь подбали організатори свята. У їх числі – Державний історико-архітектурний заповідник у Бережанах, районна громадська організація „Мальовнича Бережанщина”, відділ культури й туризму районної адміністрації та ін.

Голова „Мальовничої Бережанщини” Володимир Якимів був спонсором деяких заходів.

Відбулися майстер-класи з лозоплетіння (проводила Ольга Дейнека), бісероплетіння (гуртківці Будинку творчості школярів), спортивного туризму, виставка-продаж картин художника Олега Шупляка, екскурсії замком.

В одному з приміщень замку демонструвалися відеофільми про туристичну привабливість Бережанщини. Учасники караоке завзято демонстрували свої співочі таланти.

Конкурси, змагання, виставки сподобалися і бережанцям, і гостям міста, у числі яких були директор заповідника „Меджибіж” Олег Погорілець, науковий співробітник Хмельницького краєзнавчого музею, власниця туристичної фірми Наталія Стрембіцька, директор заповідника „Самчики” Богдан Пажимський та інші. Задоволеними були й організатори свята. Це дійство – перша спроба проведення фестивалю замку, про що вже давно мріють бережанці.

Тетяна Будар

Показові бої на мечях і шаблях демонструють учасники Тернопільського клубу історичних реконструкцій.

Так одягалися дівчата в часи Київської Русі.

Представники Хмельницького арбалетно-лучного клубу „Камелот” вчили стріляти з лука.

Верхи на коні – немов князівна. Фото: Володимир Якимів

Генеральна рада пластового загону „Червона калина” – на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – 25-та Генеральна рада пластового загону „Червона калина” відбулася 26-27 вересня на Союзівці з участю сеньйорів загону в США та представників з України – Олекси Микитки зі Львова та кошового коша в Україні Ігоря Кітели з Києва.

При відкритті віддано шану Богданові Саврасові, Богданові Михайліву та Миролюбові Лозинському, які відійшли на вічну ватру в часі від останньої Генеральної ради. З їхнім відходом загін втратив цінних, здібних та працьовитих членів.

Члени Генеральної старшини звітували про свою діяльність – спортивно-вишкільні табори, футбольні змаги ім. Степана Охримовича, мандрівки по Україні та традиційні вечорниці „Червоної калини” в США.

Цьогорічні вечорниці відбулися під знаком 50-ліття формальної презентації дебютанток. Відзначено дебютанток минулих років і організаторів вечорниць.

Надзвичайними подіями були

святкування 75-ліття Патріарха Любомира Гузара, його відзначення в Україні орденом Ярослава Мудрого III ступеня та пластовим орденом Вічного вогню в золоті. Загін мав з Патріархом Л. Гузарем зустріч після останнього Синоду Української Греко-Католицької Церкви.

З діяльності членів загону треба згадати, що Володимир Базарко очолює Головну Пластову Булаву (ГПБ), Петро Дармограй є членом ГПБ, а Ігор Сохан – членом Головної Пластової Ради.

На раді присутні одержали найновіше число „Дружнього послання”, яке було присвячене 100-літтю від народження Степана Бандери, котрий належав до „Червоної калини”.

Увечері 26 вересня відбулася спільна вечора, а в неділю загін взяв участь в Службі Божій. Отаман загону І. Сохан передав свою булаву новому отаманові Романові Савицькому.

Богдан Кузишин

Учасники Генеральної ради пластового загону „Червона калина” 26 вересня перед головним будинком Союзівки.

УКРАЇНА І СВІТ

Працівники „Смолоскипу“ відвідали Крути

КРУТИ, Чернігівська область. – З ініціати-ви голови видавництва „Смолоскип“ Осипа Зінкевича 8 жовтня вирушили до Крут представники видавництва – О. Зінкевич з дружиною Надією, Андрій Могиленко і авторка цих рядків. Попередньо було домовлено про зустріч із працівницею музею Тетяною Пожарською, яка на нас чекала.

В дарунок привезли книжки Володимира Яніва „Бій під Крутами“, видану 1953 року в Парижі французькою мовою, рідкісну книжку Семена Збараського „Крути“, видану в Мюнхені ще 1958 року, та бібліографічний довідник Крутянських матеріалів, які зберігаються у „Смолоскипі“, франкомовні афіші, які у 1953 році розклеювали по будинках Парижу українські студенти.

Принесли помаранчеві квіти до двох пагорбів, які стоять поруч, один коло другого. Перший був насипаний землею з усіх областей України на початку 1990-их років при сприянні українських організацій західної діаспори, другий з'явився пізніше.

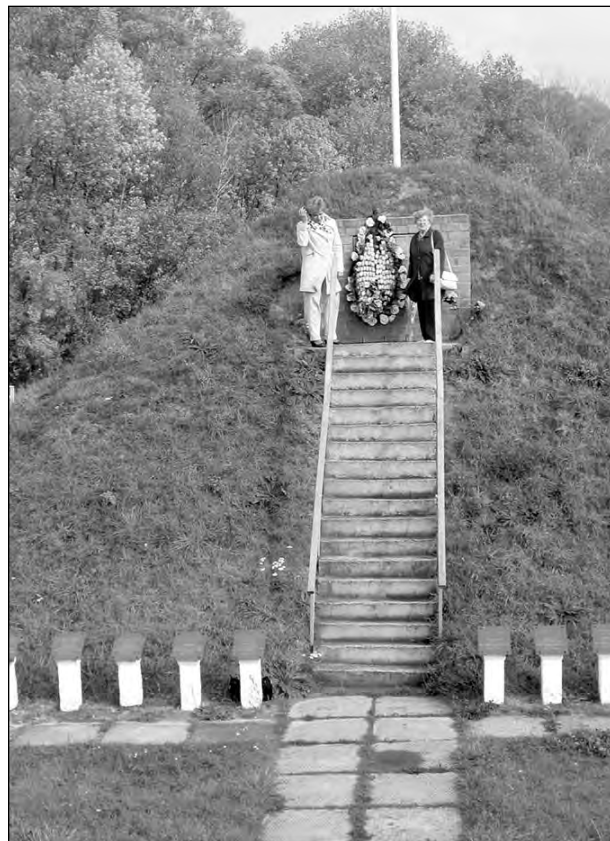
Т. Пожарська розповідає: „1988 року Вячеслав Чорновіл, повернувшись із заслання, приїхав до Крут, щоб зустрітися з очевидцем тих подій Уляною Пожарською. Про це довідалася від неї не відразу, а набагато пізніше, коли прочита-

ли на клаптику паперу записане прізвище таємного гостя... Тоді й виникла ідея створення пагорба в пам'ять крутянців. Історія будівництва музею – поспішали до ювілейних роковин, хлопці-будівельники на морозі клали шпали, спали у доставлених вагонах, частинах майбутнього музею (для правдоподібності історичної ситуації є й вагон 1908 року), їли, що та ж гостинна господарка сама вдома готувала. Поставили вагони, оновили, але не подумали, щоб між тими вагонами збудувати хоч невеличку капличку, щоб у ній можна було помолитись за душі загиблих“.

Вагони, що стоять на обірваних шпалах, як і обірвані кулею юнацькі життя на станції Крути. Посередині бруківка – це й увесь музей, а в ньому – хвилини з життя: підготування в дорогу з Києва студентів університету св. Володимира та учнів київських гімназій, порив і запал юних душ, сум'яття і відвага.

Працівники громадських і державних установ, міністерств і відомств, які відвідують музей, чомусь не здогадаються видати хоч невеличкий буклет про цю історичну подію для відвідувачів. Тому гості з „Смолоскипу“ й вирішили привезти музеєві книжки „Крути“, видати буклет про героїв.

Олена Голуб

Олена Голуб і Надія Зінкевич покладають квіти до першого Крутянського пагорба.

Музей Крутянців поблизу станції Крути.

Осип Зінкевич, Надія Зінкевич і Андрій Могиленко біля другого Крутянського пагорба.

Дорогі наші рідні
сестичко Марійко і швагре Йосипе,
цьоцю і вуйцю, бабусю й дідусю!
З нагоди Вашого
60-річчя подружнього життя
прийміть наші найщиріші побажання.

Прийшла до Вас святкова дата
В калиновім намисті прекрасних літ.
Слова найкращі хочем передати
І золото-багряний осінній привіт.

Хай Бог береже Вас ще років багато
На щастя усім нам, на радість крилату
Дай Вам Боже разом довго жити і
Горя не знати і не тужити.
Хай благодатним буде Ваш вік
Впродовж Ваших діамантових літ
Низький Вам уклін.

З повагою: сестра Зоня, племінниці – Галя і Дана,
внуки – Галюня з сім'єю і Оксанка з сім'єю
правнуки – Олежик і Софійка.

Україна, Тернопіль 2009.

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanaltld@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні: ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$800 - \$17
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$900 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1000 - \$20
\$400 - \$12		

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Додаткова оплата за доставку

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,
гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
саліямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставку. Телефонуйте за докладнішими інформаціями.

Тел.: 1-888-PAKUNOK (725-8665) • (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

Грушевськіяна – це невинний творчий процес

Учасники конференції біля пам'ятника Михайлові Грушевському.

Львів. – 29 вересня у Державному меморіальному музеї Михайла Грушевського відбулася, з нагоди 143-ліття народження видатного історика, наукова конференція „Українське історичне товариство: ювілейні сторінки. Досвід та перспективи”, присвячена 45-ій річниці діяльності Українського Історичного Товариства (УІТ).

Перед відкриттям конференції відбулося покладання квітів до пам'ятника М. Грушевському. У цій церемонії взяли участь директор музею Марія Магунь, віце-президент УІТ, співредактор журналу „Український історик”, директор Інституту дослідження української діаспори Національного університету „Острозька академія” Алла Атаманенко, завідувач відділу нової історії України Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича Феодосій Стеблій, представники суспільно-культурного товариства „Холмщина” та ін. Вшанувати пам'ять М. Грушевського прийшли також учні львівських шкіл та гімназій.

В праці конференції взяли участь відомі дослідники А. Атаманенко, Галина Бурлака, Валентина Піскун, Віталій Тельвак, молоді дослідники – Галина Клинова, Наталія Конопка, Любов Корнійчук, Анастасія Хеленюк, музейні працівники – М. Магунь та Микола Дзурак, а також родина Михайла та Марії Грушевських

– Анна та Любомира Микласевичі, о. Зиновій Микласевич.

Директор Державного меморіального музею у Львові М. Магунь виголосила привітання учасникам конференції від Президента УІТ, голови Світової Наукової Ради Світового Конгресу Українців, головного редактора журналу „Український історик” проф. Любомира Винара.

Першу доповідь „Українське історичне товариство як чинник розвитку історіографії в діаспорі” виголосила А. Атаманенко. Важливі питання розглянула у своїй доповіді „Українська політична еміграція 20-их років ХХ ст. на сторінках „Українського історика”: особистісний та подієвий виміри” провідний науковий співробітник Центру українознавства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, науковий секретар Київського осередку УІТ ім. М. Грушевського професор В. Піскун. Вона запропонувала звер-

нутися до Президента України Віктора Ющенка з пропозицією про нагородження проф. Л. Винара – засновника і незмінного редактора журналу „Український Історик”, ініціатора і багатолітнього президента УІТ орденом Ярослава Мудрого.

Про початки видання епістолярної спадщини М. Грушевського та ролі у цьому процесі УІТ говорила завідувач відділу рукописних фондів і текстології Інституту української літератури ім. Т. Шевченка НАН України Г. Бурлака. Професор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка Віталій Тельвак присвятив доповідь теоретичним проблемам сучасного грушевськознавства.

З доповідями, присвяченими членам УІТ в діаспорі та Україні виступили Н. Конопка, Г. Клинова, Л. Корнійчук та А. Хеленюк. Старший науковий співробітник Музею І. Франка у Криворівні М. Дзурак розповів про значення Гуцульщини в житті та творчості М. Грушевського.

Відбулася презентація книжкових видань УІТ та Державного меморіального музею М. Грушевського у Львові. А. Атаманенко розповіла про видання УІТ, що вийшли у 2008-2009 роках – праці Симона Наріжного „Українська еміграція. Культурна праця української еміграції між двома світовими війнами” (спільне видання УІТ, НТШ у Львові та Інституту дослідження української діаспори Острозької академії), „Спомини” Олександра Домбровського, дослідження Л. Винара про Олега Ольжича (спільні видання УІТ та Інституту дослідження української діаспори), четвертий том „Листування Михайла Грушевського” (листування з Іваном Джиджорою) та інші книги.

М. Магунь презентувала видане музеєм „Листування Михайла, Марії та Катерини Грушевських”, у якому вперше опубліковано 42 листи родини Грушевських, датованих 1898-1947 роками.

У заключній доповіді директор музею М. Магунь підвела підсумки конференції та поділилася планами на майбутнє, зокрема проектом видання „Листування Михайла та Ольги Мочульських”, „Стежками Грушевських на Тернопіллі” та ін.

М. Магунь також вручила директорів Інституту дослідження української діаспори А. Атаманенко золоту медаль Михайла Грушевського за вагомий внесок у розвиток української історичної науки та журналу „Український історик”.

Галина Клинова

Пошукуємо Адміністратора

Пласт ЗСА пошукує головного адміністратора до праці в канцелярії у Нью-Йорку.

Кандидат мусить мати знання:

- MS Word and MS Excel.
- Володіти українською мовою.
- Знання Пластової організації є побажане.

Прошу звернутися до Зоряни Ставничої від 9 ранку до 5 по пол. на тел. 973-283-0024.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

запрошує на

Осіньню Забаву

7 листопада 2009 р.
о годині 9-й вечора

в Українській Централі
240 Норе Ave., Пассейк, Нью Джерзі.

Гратиме гурт „Удеч“

Вступ: 20.00 дол.

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,

Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Вручено стипендії ім. Меланії Денис-Ковалюк

ЛьВІВ. – В селі Заболотівці, Львівської області, вже восьмий раз відбулося вручення грамот і стипендій студентам села з Тривалого Фонду ім. Меланії Денис-Ковалюк, яким адмініструє Канадсько-українська фундація (КУФ) в співпраці з Фундацією „Україна-США“.

Вручення стипендій відбулося 26 липня в школі. 14 студентів отримали по 1,450 грн. На врученні були присутні дочка і внучка св.п. Меланії Денис-Ковалюк – Марія Тим'як і Роксоляна Тим'як-Лончина. Проварила подією директор бюро КУФ у Львові Ліда Андрушко.

З коротким словом виступили Надія

Гаркало, М. Тим'як і Л. Андрушко.

Вшанували хвилиною мовчанкою покійну директор школи в Заболотівцях Ліду Денис, яка дуже віддано співпрацювала з членами родини М. Денис-Ковалюк для прикраси і поліпшення школи.

25 вересня в приміщенні Консульства Канади у Львові відбулось вручення стипендій Фонду ім. Меланії Денис-Ковалюк, на якому були присутні всі шість стипендістів, почесний консул Канади Оксана Винницька і члени КУФ Л. Андрушко та Оля Якимик.

Цей фонд був створений з пожертв Тані

Ковалюк, внучки св.п. М. Денис-Ковалюк. Він призначений для студентів Львівської області, які студіюють історію України або українську мову та літературу.

До стипендістів з вітальним словом звернулись Л. Андрушко і О. Винницька.

Цього року шістьом магістрам і аспірантам вручено грамоти і стипендії на загальну суму 3,000 дол.

Одержали стипендії Ольга Тріль, Віра Шелемех, Оріся Андрійчик, Руслана Наконечна, Ірина Пірожай і Мар'яна Гаврилюк.

Богдан Ковалюк,
адміністратор Фонду

Вручення стипендій Фонду ім. Меланії Денис-Ковалюк (перший ряд зліва): Марія Красіцька, Світлана Баран, Оксана Баран, Уляна Курковська, Іванна Шинкар, Іванна Кухтин, (другий ряд): Ярослав Шинкар, Олег Гладів, Ігор Шминець, Ігор Цюпак, Ярослав Засянський.

На врученні стипендій Фонду (зліва): були присутні почесний консул Канади Оксана Винницька, стипендісти Оріся Андрійчик, Руслана Наконечна, Ірина Пірожай, Віра Шелемех, Мар'яна Гаврилюк і Ольга Тріль, Ліда Андрушко – виконавчий директор бюро КУФ у Львові.

ONLY THE BEST ANNUITIES FOR YOU

Straightforward, solid, short- and long-term annuities

- 10% free withdrawal
- Terminal illness benefits
- Nursing home benefits
- Catastrophic medical expenses benefits
- Low start-up deposit of \$1,000
- No maintenance or administrative fees
- All annuity rates are subject to change

UNA and the Community:
Partners for Life

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862
www.UkrainianNationalAssociation.org

BONUS ANNUITIES

10-Year	6.00%
\$50,000+	6.25%
5-Year	5.40%

* 1st year only

Multi-Year

5-Year	4.25%
--------	-------

SHORT-TERM

3-Year	3.75%
2-Year	3.50%
1-Year	3.50%

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

У Татарстані вшанували пам'ять українського мистця Д. Бурлюка

Меморіальна композиція видатному українцеві – художникові та поетові Давидові Бурлюкові в Казані.

КАЗАНЬ, Росія. – 12 вересня відбулося урочисте відкриття меморіальної композиції видатному українцеві – художникові та поетові Давидові Бурлюкові (1882-1967).

„У цьому будинку в 1899-1901 рр. учився видатний український художник-новатор, засновник футуризму в Росії Давид Бурлюк“ – меморіальна дошка з таким текстом російською, татарською й українською мовами встановлена на фаса-

ді будинку колишньої Казанської художньої школи. Автор композиції – татарський скульптор Махмут Гасімов.

У церемонії взяли участь радник-посланник Посольства України в Російській Федерації Євген Герасимов, перший заступник міністра культури Республіки Татарстан Айдар Гайнутдінов, співголова Об'єднання українців Росії і Федеральної національно-культурної автономії українців Росії Василь Бабенко, заступник директора Культурного центру України в Москві Людмила Гільманова, голова Фундації ім. Д. Бурлюка (Суми) Олександр Капітоненко та інші.

У своїх виступах учасники церемонії відзначили, що відкриття меморіальної дошки є глибоко символічним. Адже саме в Казані Д. Бурлюк, народжений в Україні, на Сумщині, почав навчатися живопису. Дошка відкрита з ініціативи Нижньокамської національно-культурної автономії „Українське товариство „Вербицька“ (керівник Євген Савенко). Перша дошка пам'яті мистцеві була відкрита два роки тому на фасаді Сумської гімназії.

У Національній художній галереї відбулася презентація творів Д. Бурлюка із зібрань Башкирського художнього музею ім. Михайла Нестерова.

Збулися слова художника і поета (у перекладі з російської мови Олександра Вертіля): „І вірте, цей настане день, в пустельнім світі без гоніння світило Бурлюка зійде...“

Олександр Капітоненко

Один з незабутньої Празької школи

Таким залишився світлий образ Олекси Стефановича.

МИЛЯТИН, Рівненська область. – З нагоди 110-річчя від народження Олекси Стефановича у клубі його родинного села відбулося вшанування пам'яті поета і презентація його книжки „Похитнулися міри і виміри“, виданої спільними зусиллями видавництва „Азалія“ та Національного університету „Острозька академія“.

О. Стефанович народився у родині православного священика Короната Стефановича. Спочатку син пішов слідами батька – одержав духовну освіту, закінчивши 1914 року духовну школу в Клевані на Рівненщині, а 1919 року – Волинську духовну семінарію в Житомирі.

Відтак однак поринув у вир революційної боротьби, а після пораз-

ки Армії Української Народної Республіки відійшов з учілими військовими частинами за кордон, у Чехословаччину. Там він належав до так званої Празької школи – разом з Євгеном Маланюком, Леонідом Мосендзом, Юрієм Липою, Оксаною Лятуринською, Олегом Ольжичем, Оленою Телігою та іншими.

Там же, крім творчої праці, захистив у 1932 році докторську дисертацію на тему „Амвросій Метлинський як поет“. Коли 1944 року до Праги наблизилися радянські війська, О. Стефанович перейшов до Німеччини і до 1949 року перебував в Міттенвальді, в таборі українських переселенців. Звідти він переїхав до США і до кінця життя мешкав у Бафало, штат Нью-Йорк, де й помер 4 січня 1970 року в самоті та негараздах.

Творчість О. Стефановича наповнена символікою, таємничістю і глибокою вірою у Бога. Найплідніший творчий період поета припадає на 1920-1930-ті роки. Тоді в Празі вийшли друком обидві його збірки: „Поезії“ (1927) і „Стефанос І“ (1938).

Крім того, поет підготував рукописи збірок „Стефанос ІІ“ і „Кінцесвітне“, що побачили світ уже після смерті автора, коштом волиняків, у виданні „Олекса Стефанович. Зібрані твори“ (Торонто, 1975 рік), упорядковані Богданом Бойчуком зі вступною статтю Івана Фізера.

Загалом письменницький доробок О. Стефановича нараховує понад 200 віршів, поему „Кінець Атлантиди“, переклад „Тризни“ – російськомовної поеми Тараса Шевченка, літературно-критичні статті про Олексу Влизька та Олега Ольжича.

Незважаючи на невеликий обсяг, цей доробок тематично багатий і відзначається унікальністю поетичних засобів. На думку письменника, доктора філософських наук, проректора Національного університету „Острозька академія“ Петра Кралюка, „у Стефановича є дуже цікава громадянська лірика. Він дуже по-цікавому дивиться на деякі аспекти нашої історії“.

Навіть на сьогоднішній день вони залишаються для нас актуальними та повчальними. Кожен, хто ознайомлюється з його творчістю, бачить ширину обріїв його безсмертного доробку, що залишився справді невмирущим скарбом для всіх тих, хто любить рідне поетичне слово, любить рідну Україну та її культуру. Він великий майстер слова і великий український патріот“.

Євген Цимбалюк

Виступ молодіжного хору євангельської церкви

ЮНІОН, Нью-Джерсі. – Пам'ятною подією щорічного свята громади Української євангельської церкви, що відбулося 11 жовтня, став виступ молодіжного хору Першої української євангельської церкви в Сиракузі, Нью-Йорк, яким диригує Оля Рудка. 35 учасників хору виконали ряд пісень українською та англійською мовами, з сольоспівом виступили Марина Оляш, Вероніка Копчук і Василь Подарунок, а тріо флейтисток – Оля Оляш, Юля Войтович і Лариса Печена – зачарували учасників свята грою на своїх інструментах. Фото: Л. Хм.

Редакція „Свободи“
не відповідає
за мову і зміст
платних оголошень,
які вміщуються
в тижневику

16-ий КУРІНЬ УПС „БУРЛАКИ“

організує

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ТАБОРИ

від п'ятниці 25 до четверга 31 грудня 2009 р.

Приїзд учасників у п'ятницю 25-го грудня 2009 р.

1. ТАБІР ДЛЯ МОЛОДШОГО ЮНАЦТВА

2. ТАБІР ДЛЯ СТАРШОГО ЮНАЦТВА

на лещетарських теренах

Gore Mountain, North Creek, NY.

Таборова оплата 645.00 дол. і 50.00 дол. вписове.

• Таборова оплата покриває приміщення, прохарчування (сніданок і вечеря), транспорт до лещетарських теренів, витяги, інструкції лещетарства.

• Оплата не покриває доїзду до табору.

• Вписове (незворотне) покриває таборову відзначку і адміністраційні видатки.

Карти зголошення можна дістати в Пластових Станіях.

Число таборовиків є обмежене.

Зголошення будуть прийматися в такій черговості, як будуть приходити.

Інформації про табір та карту зголошення можна дістати на [website: www.plastusa.org](http://www.plastusa.org) або www.bltabir.org

Карти зголошення з повною оплатою треба висилати на адресу:

Mr. Y. Danyliw, P.O. Box 206, Spring House, PA 19477.

Чеки виписувати на „PLAST, INC. – BURLAKY“.

Кандидатів до булав таборів просимо зголоситися до пл. сен. Ю. ДАНИЛИВА та подати точну адресу і число телефону:

E-mai:danburlak@verizon.net

РОДИЧІВ І ГОСТЕЙ,

які бажають дістати інформації про приміщення в часі табору, просимо звертатися до пл. сен. Андрія Хархаліса

e-mail: acharchalis@comcast.net

Український Інститут Америки

запрошує на

ФЕСТИВАЛЬ

присвячений

200-літтю з дня народження Миколи Гоголя

від 5-го до 8-го листопада 2009 р.

У програмі:

Гоголь у мистецтві - 5 – 22 листопада, відкриття 11/5 год. 6 веч.

Сергій Якутович – Гоголь народився; Юрій Чари – Гоголь: „Арабески“,

Гоголь у фільмі - „Вечори на хуторі біля Диканьки“ - 5 листопада, 8 веч.

„Щоденник збожеволеного Вія“ - 6 листопада, 7 веч.

Документальний фільм „Загублений рай“ - 7 листопада, 2 по пол.

Гоголь у слові - 7 листопада, 4 по пол.

“Гоголь у сучасному літературному, культурному та політичному контексті”

Круглий стіл з участю Галини Гринь, Володимира Діброви та Александра Мотиля.

Ведучий проф. Юрій Грабович.

Твори надхнені Гоголем - 7 листопада, 7 веч.

Архітектура Христини Турчин, виконує Мистецька Група “Яра”.

Гоголіяда, Александер Слободяник. „Ідіот”- Юрій Тарнавський, уривки з мініроману

Гоголь у музиці - Концерт - 8 листопада, 4 веч.

Вибрані арії з опери Лисенка „Тарас Бульба”

Чайковський – „Черевички”; Мусоргський – „Сорочинський Ярмарок”,

Шостакович – „Ніс”, Римський Корсакоф – „Травнева Ніч”

Вірко Балей: „Гоголеві”, слова Т. Шевченка

Alfred Schnittke – “Gogol Suite for Two Pianos”

Леонід Грабовський – симфонія „Вечір на Івана Купала”

Вибрані уривки композитора для двох піяно.

Елена Геймур і Оксана Кровицька, сопрано; Eteri Andjaparidz, Сергій Бабаян,

Лярісса Крупа, Isabelle O’Connell і Анна Винницька - піяно

Концертна доповідь Якова Ґубанова - год. 2:30 по пол.

Вступ - 50 дол. на всі події, 20 дол. всі події у суботу, 10 дол. поодинокі події

у четвер, п'ятницю або у суботу, 25 дол. концерт, 30 дол. концерт з доповіддю.

Ukrainian Institute of America

2 E 79th St (corner of 5th Ave.), New York, N10075

212-288-8660; www.ukrainianinstitute.org

СПОРТ

Відбулися жовтневі змагання з футболу

22 жовтня в Донецьку, на стадіоні „Донбас-Арена“ відбулися змагання Ліги Європи з футболу між командами „Шахтар“ і „Тулуза“ (Франція). Донецький „Шахтар“ знову переміг своїх суперників. „Тулуза“ у Донецьку змогла протриматися лише вісім хвилин. За цей час донеччани подали чотири кутових. І саме останній став результативним – м'яч влучив у руку захисникові гостей. Удар Фернандіньо з 11-метрової позначки був точним.

У середині першої половини Родрігес де Сільва Жадсон віддав м'яча Луїсові Адріано, який дотиком обіграв воротаря і пробив повз двох захисників, які опинилися перед воротами. Потім Даріо Срна з кутового розіграв комбінацію, після чого м'яч було переведено на лівий бік – і Томаш Хюбшман зробив рахунок розгромним. Другу половину гри команда з Донбасу розпочала неквапливо. Але варто їм було трохи додати – і четвертий м'яч влетів у ворота „Тулузи“.

Ще одна розгромна перемога „Шахтаря“ у Лізі Європи – і донеччани майже забезпечили собі вихід до 1/16 фінальної частини змагань. Щоб посісти перше місце у своїй групі, їм вистачить чотирьох точок у трьох змаганнях, що залишилися.

20 жовтня в Мілані, Італія, на стадіоні „Джузепе Меаца“ київська команда „Динамо“ грала у Лізі Європи з командою „Інтер“.

Перед грою нічия із беззапере-

чним провідником італійського футболу розглядалася як мінімально можливий варіант. Проте вболівальники „Динамо“ не дуже вірили у можливість киян протистояти італійцям. І дарма.

У першому половині гри „Динамо“ повністю переграло „Інтер“. Кияни захопили ініціативу і навіть після забитого їм м'яча кияни продовжували атакувати. Двічі „Динамо“ виходило вперед і двічі суперник вирівнював рахунок. Вислід – 2:2.

Перемога команди російської команди „Рубін“ (Казань, Татарстан) в грі з „Барселоною“ та нічия „Динамо“ заплутали ситуацію у групі: три команди мають по чотирьох точках („Барселона“, „Динамо“ та „Рубін“), „Інтер“ має три точки.

Особливо важливий для „Динамо“ наступний двобій з „Інтером“ – 4 листопада в Києві. 24 листопада „Динамо“ гратиме з командою „Рубін“, 9 грудня – з командою „Барселона“. „Шахтар“ гратиме 5 листопада з командою „Тулуза“, 3 грудня – з командою „Брюгге“, 16 грудня – з командою „Партизан“.

22 жовтня юнацька збірна України (футболісти 1993 року народження) провела третю гру першого кваліфікаційного кола Євро-2010 (U-17). Українці зіграли внічию з французами (1:1). Таким чином, від сьомої групи пройшли у наступні змагання саме ці дві команди. („Чемпіон“)

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Prosperity for Generations since 1953

Добробут для Поколінь від 1953

Стань Членом УФКС і Приведи Друга

і обоє отримаєте від УФКС ПОДАРУНКОВИЙ ДЕПОЗИТ \$15 на ваші рахунки, а також 150 “VISA CU REWARDS”

Refer-a-Friend

or Family Member and Both of you will receive a \$15 GIFT DEPOSIT and 150 VISA CU Reward points

Open a regular share savings account of \$50, and any one of these qualifying accounts: Share Draft/Checking with Direct Deposit, Share Certificate, IRA Account, Consumer Loan* or Line of Credit*, Business loans*, VISA credit card* *Subject to credit approval

Car LOANS

Financing Rates as Low as 4.00% apr* to qualified buyers for New and Used Vehicles also: Trucks, Commercial Vehicles, Boats, RVs, Motorcycles and more

Позики на Авта

Фінансування від 4.00% річних для кваліфікованих покупців.

* Annual Percentage Rate

877-968-7828 www.rufcu.org

ROCHESTER, NY MAIN OFFICE 585-544-9518

Sacramento, CA 916-721-1188 • Watervliet, NY 518-266-0791

Syracuse, NY 315-471-4074 • Dedham, MA 781-493-6733

Portland, OR 503-774-1444

Подорож у каторжні місця

Олександр Вівчарик

Продовження.

Початок в чч. 7-15, 37-43

Невільниці у таборі

Чимало жаклих драм відбувалися між господарями і прислугою. Господарі, які взяли собі рабиню-служницю, не несли жодної відповідальності за її травми, хвороби і навіть смерть.

Табірна практика збагатила купівлею-продажем жінок. Щоправда, то була, швидше, не торгівля, а компенсаційна винагорода за послуги. Спеціальні люди, насамперед – нарядники або інші табірні чини, промишляли цим. За помірну плату (наприклад, за пів літра спирту) можна було купити, обміняти, змусити до співжиття молоду, красиву жінку. Була розроблена спеціальна процедура розтління наївних дівчат. Зрозуміло, не обходилося без спротиву – впертого, часто невидимого, але, знову ж, у кожного свого. Інакше не можна було вистояти.

Цікавими є спогади про жінок у таборі в'язня Павла Аксьонова, який перебував в Інтлагу. Він пише, що в четвертому табірному відділенні перебувало 4,000-5,000 жінок і дівчат. Там були балери-на Тамара Вераксо – жінка неабиякого таланту, донька знаменитого Карла Радека, кіноактриса Зоя Федорова і багато інших знаних жінок. П. Аксьонов згадав українських дівчат Ніну і Надю. Як на мене, то були Ніна Адаркіна (Переверзева) і Надія Волянська (Ярмолук). Остання померла вже досить давно у Тернополі, а Н. Адаркіна живе в Черкасах разом з донькою Вікторією.

Не можу не згадати і про Т. Вераксо. Я її добре знав, тому що в дитинстві вона вчила мене танцювати. Точніше, я був у танцювальному колективі, який ставив різні музичні спектаклі. Організувала його і керувала ним Т. Вераксо. Ми виступали в клубах Інти і навіть у військових частинах. Коли Т. Вераксо померла, на її похорон прийшла чи не половина Інти. До війни вона вважалася однією з найкращих балерин Київського театру опери і балету. Разом з Народним артистом Росії Миколою Печковським – видатним тенором, колишнім солістом Маріїнського театру в Ленінграді, вона 17 серпня 1946 року поставила в табірному театрі оперу Руджеро Леонковало „Паяци”.

Театр в Інті постав у зимку 1946 року. Вірніше, тоді було збудовано приміщення клубу. А взагалі його становлення почалося влітку 1943 року, коли старший інспектор культурно-виховного відділу Галина Калакуцька організувала серед ув'язнених художньо-агітаційну роботу. Про театр мріяли і в'язні. Вистави, які дивилися часом і вони, і в яких дехто з них брав участь, були стимулом життя і виживання, віддушиною в нелегкій долі.

Отож, в лютому 1946 року за вимогою з Інти в місто прибув спеціальний етап театральної інтелігенції: співаки, артисти драми, музичної комедії і балету, музиканти і навіть два композитора. Для них виділили найкращі бараки. Улюбленим артистам глядачі з охороною підносили не квіти, а харчі

і навіть спирт. Але 3 травня 1950 року театр був визнаний нерентабельним і переведений на становище клубу, хоча і в ньому продовжували ставити оперети, активно працювала драматична трупа. І все ж артисток перевели в четверте відділення, а артистів розподілили по інших таборах.

П. Аксьонов розповідає, що особливою увагою у таборі користувалися дружини англійських і американських офіцерів. Під час Другої світової війни союзники посилали в СРСР багато старшин, які одружувалися в посольствах союзних країн з дозволу радянських органів. Після капітуляції Німеччини місія американців і англійців офіцерів закінчилася, і вони почали збиратися додому.

Але Москва заборонила виїзд дружинам цих офіцерів. Їх засудили до тривалих термінів ув'язнення і відіслали якнайдалі. Вони не були покинуті напризволяще, отримували нечувано багаті пакунки, котрі забезпечували їм цілком пристойне життя і давали можливість підтримувати багатьох подружок, котрі нічого не отримували від своїх рідних.

Накази про наведення суворого порядку у відділенні не виконувалися. Врешті-решт призначили начальником відділення спеціаліста-режимника підполковника Польового.

Я знав його, коли він був деякий час начальником нашого табірної відділення. Польовий рішуче взявся до справи. Перш за все, наказав здати в камеру схову всі особисті речі. У бараках не повинно бути жодної косметики. Дозволялася тільки табірні уніформа.

Жодна жінка не виконала цього наказу. Спроба силою забрати речі теж не вдалася. Польовий перевів один барак на посиленний режим. Зовсім несподівано все вирішилося. Польовий вирішив сам поговорити з жінками. Їх попередили, щоб вони якомога привітніше прийняли начальника.

І ось сталася зустріч. Усі посміхалися, хвалили начальника за твердість, бажали йому нових успіхів. Старша днювальна, звертаючись до нього, сказала: „Ми тепер розуміємо вашу турботу, тому вирішили нагородити вас”. Кілька жінок спільними зусиллями підняли величезну „парашу”, наповнену фекаліями, і одягли її на голову начальника відділення.

Ні в кого не було сумніву у надзвичайному характері цієї пригоди, і в той же час ніхто і не думав починати слідство. Відставка Польового була прийнята. Новий начальник відмовився від плянів свого попередника і відновив старі порядки.

Ось таку історію розповів П. Аксьонов. Коли я прочитав спогади П. Аксьонова своїй мамі, вона пригадала, як було... Мама жила у бараці, з якого всі жінки ходили на загальні роботи завжди в чорних робах. Про якусь косметичку взагалі не йшлося. Після 12 годин важкої праці в голові крутилася лише одна думка: поїсти і відпочити. Мама мала вишиванку, яка зберігалася у камері схову. 1951 року їй запропонували працювати днювальною у бараці, в якому жили ув'язнені артистки.

Здивована мама мала тиждень перепочинку. У тому бараці вона і побачила, що артистки ходять у світському вбранні, їдять гарну їжу, мають косметичку і навіть ножиці,

Колишні каторжани Марія Вівчарик (Ластівка) і Леонід Рябченко.

Фото: Олександр Вівчарик

що суворо заборонялося. У ньому вона познайомилася з красунею Т. Вераксою.

Але через тиждень її знову викликали і натякнули, що для того, аби працювати днювальною в такому бараці, слід доповідати, про що говорять між собою його мешканки. Мати навідріз відмовилася від пропозиції і її того ж дня повернули на старе місце – копати рови в тундрі.

Якось на з'їзді репресованих у Києві мама запитала: „Поясніть мені, чому мене не приписали в колгоспі, не дозволяли жити в західній Україні, а вас приписали в „бандерівському“ місті?” Зрозуміло, що відповіді вона не отримала.

Полтавець Леонід Рябченко – свідок повстання

Допоміг випадок: на початку 2008 року мені до рук потрапила стаття журналістки Ганни Дениско „За компасом марки „Воля”, видрукувана у газеті „Молодь України”. У ній йшлося про козака зі Снітину Леоніда Рябченка, про його непросту долю, випробування і страждання в Інті. Я негайно зв'язався з редакцією і отримав адресу Л. Рябченка. Він відгукнувся на мого листа і завітав до нас у Смілу з сином Богданом. Поки він вітався з моєю мамою, яка прийшла поспілкуватися з побратимом по неволі, я вже гортав книгу захоплюючих спогадів козака з Полтавщини.

І від щирої його розповіді стає страшно: як таке могло бути, як люди могли витримати той жах? Подібні книги мали б вивчати учні у школах України. Але...

Л. Рябченко карався в таборах за те, що був свідомим українцем, як і мої батьки-галичани. Його так само не пускали на рідну Полтавщину, як моїх батьків на Тернопільщину. Тож мусів і після звільнення дивитися на сумні сніги Інти. Коли ж йому вдалося повернутися на Полтавщину, зазнав нових переслідувань. Його вісім разів звільняли з праці, викликали на допити в КГБ. Переслідували навіть за те, що у власній оселі мав картини на теми українського козацтва. Слідчий КГБ запитав: „Чому у вас вдома висять портрети гетьманів України?”

Допитуваний відповів: „У мене прізвище – Рябченко. Непоказне, нічим не видатне. А ваше прізвище, громадянине начальника, Порубай. Таким прізвищем варто гордитися. Адже ваші предки під проводом славних гетьманів гордо несли

звитягу Української землі. То чого ж мені не тримати вдома портрети великих наших порубаїв?”

Слідчий довго і важко думав, а тоді підписав перепустку і сказав: „Ідіть!”

Розповів Л. Рябченко і про те, як йому вдалося врятувати від катувань, а то і смерті, цілу когорту політв'язнів Інти після невдалої спроби повстання під назвою „Північне саяво”. (Про це було в ч. 41). У ніч з 2 на 3 лютого 1950 року до прохідної вахти підійшов немолодий уже в'язень і різким тоном звернувся до старшого сержанта: „Негайно з'єднайте мене по телефону з полковником Халєєвим”.

„Гаразд, – погодився сержант. – За вами прийдуть”.

Невдовзі біля вахти зупинився „чорний ворон”, забрав незвичайного в'язня та й повіз, куди належить.

Цей в'язень Микола Лапін був майором служби безпеки, якого за якусь провину заслали в табір із завданням стежити за поведінкою політичних в'язнів. За доносом М. Лапіна майже всіх провідних членів повстанської ради заарештували. Чекисти негайно розпочали пошуки документів повстання, які переховував Пантелеймон Василевський. Про місце зберігання знали тільки двоє – П. Василевський та ще Петро Братусь, обидва заарештовані. М. Лапін цього не знав.

Невдовзі після арешту Іван Василенко передав Л. Рябченкові наказ П. Василевського відшукати і знищити небезпечні папери.

І Л. Рябченко виконав це завдання. На аркушах паперу була накреслена схема розташування бараків, вказані місця збору легіонів, чітко визначені завдання і маршрути кожного з них відповідно до схеми розгортання бойових дій. Була географічна мапа Комі АРСР та розклад руху поїздів по станції Інта з грифом „таємно”, список задіяних політв'язнів, командирів легіонів, сотень, відділень, окремих груп і відповідних господарських служб. Останнім папірцем виявився листочок із зошита з віршем про любові до Матері-України. Л. Рябченко спалив усі папери в кузні.

У таборах гнилої Півночі поневолювачі гнобили і вбивали цвіт нашої нації. Прикро, що українська молодь знає про козаків прадавніх, але майже не знає про їхніх батьків, які боролися за рідну землю і за волю зовсім недавно.

Продовження в наступних числах „Свободи”

ЕВГЕН ОСЦИСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington, N.J. 08822
Email: eugenemaria@comcast.net

• РІЗНЕ •

ДЕШЕВІ ДЗВІНКИ В УКРАЇНУ!

Дзвоніть з вашого домашнього
та мобільного в Україну
на домашній та мобільний
телефон.

Тільки 10 центів за хв.
847-298-5900 Юрій

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

APON MUSIC and VIDEO

P.O. Box 3082, Astoria, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

Концерт пісень В. Івасюка.
Апон – 7825. Палац „Україна” в Києві.
17 річниця Незалежності 2017.
Улюблені пісні 50-60 років 7826.
Серія „Роксоляна” 7811/7823 VHS-DVD

• НА ПРОДАЖ •

Продається кондомініум, разом з мебля-
ми, в українському селі ім. св. Андрія,
у North Port, FL., 2 спальні, 2 лазнички.
До спільного вжитку басейн.

Тел.: (941) 423-1300

ПЕТРО ЯРЕМА

**УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

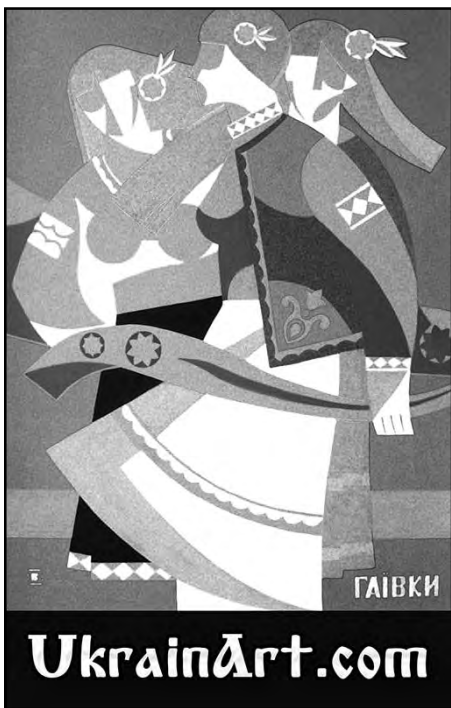
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга **ЩИРА** і **ЧЕСНА**.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

UkrainArt.com

Читайте „Свободу”:

www.svoboda-news.com

DNIPRO CO.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські
компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

**Чековий рахунок
з Debit карткою
“Самопомочі” полегшить
Ваше життя!**

Безкоштовні трансакції
Без мінімального балансу
Вклади заробляють відсотки

Безкоштовна Debit картка

Безкоштовна оплата
комунальних послуг BillPay

Ваші заощадження федерально
застраховані на суму щонайменше
250,000 доларів

Надійна та одна з найстабільніших
фінансових установ у США

Незабутній о. д-р Володимир Левицький (1898-1969)

40 років тому, 30 вересня 1969 року, помер о. д-р Володимир Левицький. Він народився 1898 року на Гуцульщині у старій священничій родині. Закінчив гімназію в Коломиї і вступив на філософський факультет у Львові. Коли розпочались Визвольні змагання, поринув у вир боротьби за волю України як хорунжий Української Галицької Армії, а потім як сотник армії Української Народної Республіки. Був поранений, ледве вижив від тифу.

Після війни В. Левицький повернувся до навчання. Здобув докторат з богослов'я у Львові і докторат з філософії у Відні.

У 1930 році В. Левицький прийняв священничу хіротонію. Працював як священник на Поділлі, водночас провадив широку громадсько-освітню діяльність. Організовував молодь, засновував читальні „Просвіти”, виголошував доповіді на релігійні та національно-культурні теми, провадив збірки на національні потреби і на українських інвалідів, став піонером запровадження української мови в богослуженні під час польської влади, метою якої була послідовна польонізація українського населення і перетворення західніх земель України на „Малопольщу”.

Коли в 1939 році вибухла війна, о. В. Левицький, знаючи, яка доля чекала б його, відданого українського патріота, коли б він потрапив до рук більшовиків, виїхав за Сян. Після прибуття на Лемківщину, відразу розпочав суспільно-освітню працю серед місцевого населення, виховуючи у нього почуття україн-

ського національного патріотизму.

Згодом о. В. Левицького покликали до Берліну на посаду генерального секретаря Українського Національного Об'єднання в Німеччині. Був також заступником голови Українського допомогового комітету, допомагав братам і сестрам із східної України, вивезеним на примусові роботи до Німеччини, а після війни рятував їх від жорстокого всевидячого ока радянських репатріаційних комісій.

В 1949 році о. В. Левицький виїхав до Америки. Оселився у Філадельфії, де став редактором органу Української Православної Церкви (УПЦ) в США – журналу „Дніпро” та секретарем Єпископа Іоана Теодоровича. Був душпастирем кількох українських парафій, організатором парафії св. Андрія Первозваного у Вашингтоні.

1956 року о. В. Левицький переїхав до Мінеаполісу, де протягом шести років був настоятелем парафії св. Архистратига Михаїла. Праці в цій громаді він віддався з усім запалом. Його богослужбові відправи були надхненні, проповіді – глибоко повчальні. Ідучи за прикладом великого подвижника Митрополита Василя Липківського, о. В. Левицький пов'язував у своїх проповідях основні релігійні теми з національними молитвами.

Усвідомлюючи потребу національного й релігійного виховання молоді, о. В. Левицький наполегливо працював для розвитку парафіяльного шкільництва. 1960-ті роки були нелегкими для Української Православної Церкви у Сполучених Штатах. о. В. Левицький мужньо

виступав в обороні правопорядку в Церкві. Його пристрасні полемічні статті з того часу стали цінним матеріалом для істориків українського православ'я в Америці.

Протягом усієї своєї священничої діяльності в Українській Православній Церкві о. В. Левицький завжди наголошував на потребу церковної єдності усіх православних українців, створення єдиної Української Автокефальної Православної Церкви у всьому світі, бо був переконаний, що тільки тоді з нею рахувалися б, її визнавав би Вселенський патріарх та всі Православні Церкви, що належать до сім'ї Вселенського Православ'я. Цей ідеал він постійно пропагував, радів, коли доходили до спільних нарад Українських Православних Церков в діаспорі, що мали довести до створення єдиного духовного центру для всіх українців.

Як науковець з двома докторськими дипломами, о. В. Левицький використовував свої знання і дослідження, писав численні наукові розвідки та статті. Був дійсним членом Української Вільної Академії Наук та Наукового Товариства ім. Шевченка.

Останні роки свого життя о. В. Левицький провів у Мінеаполісі, де здобув собі загальну пошану як добрий пастир, проповідник, учитель. З особливою любов'ю він викладав історію України, наголошуючи на світлих сторінках її минулого і закликаючи молодь подбати, щоб таким світлим було майбутнє рідної землі.

30 вересня 1969 року Господь покликав цього визначного душ-

Св. п. о. протопресвітер Володимир Левицький

пастиря до своїх вічних осель. Нехай пам'ять про нього живе серед його вдячних духовних дітей у Мінеаполісі та всюди, де він служив Богові й Українському народові.

Зо святими упокой, Господи, душу спочилого раба твого, незабутнього о. протопресвітера В. Левицького! Вічна йому пам'ять!

Олександр Воронін,
Люба Левицька

Панахиди за о. В. Левицького були відслужені в Україні 16, 20 і 23 серпня. 25 жовтня була відслужена Панахида в Українській православній церкві св. Катерини у Арден-Гилс, Мінесота, після якої відбувся поминальний обід з показом світлин про о. В. Левицького.

Ділимося сумною вісткою з українською громадою, що 15 жовтня 2009 р., в Лондоні, Онт. Канада на 86-му році життя, відійшов у вічність

СВ. П.

БОРИС ЯРЕМЧЕНКО

нар. 15 лютого 1924 р. в с. Пустовари, Полтавської обл. Україна.

Борис Яремченко був активним учасником церковно-громадського життя в м. Лондоні. Тричі обирався головою православної громади. Сім років був головою одумівської оселі „Україна”. Активним членом інших організацій.

Жертвував свій час і ресурси на церковно-громадські потреби.

Залишені у глибокому смутку:

дружина	ВІРА
сини:	ГРИГОРІЙ з родиною ПАВЛО з родиною
внучка	ГАНЯ з родиною
внук	МИХАЙЛО з родиною
внучка	БРИДЖІТ
правнуки:	НОЛЕН і АЛЕКСА
шваґер	ВІКТОР ПЕДЕНКО з родиною
в Україні:	
брат	ЮРІЙ з дружиною
племінники:	ОЛЕГ і ОЛЕНА з родинами
ближча і дальша родина в Канаді та Україні.	

Вічна Йому Пам'ять!

В сумну 2-гу річницю смерти Миколи Вірного-Француженка 28 жовтня 2007 р.

Ви із того замісу
що міцніє з роками
Вас не всілі зламати
чи збити з путі...
Ви залізну завісу
не бомбами, а голосами
спромоглися роздerti
ще в своєму житті!
Хайже творчим і мирним
буде, друже, Ваш вечір,
усім недругам наперекір!
Повсякчас будьте Вірним,

Тягар беручи на плечі,
І в майбутнє скеровуйте зір!

Всі круглі дати і усі нулі
нехай Вас не бентежать вже ніколи!!
Вони такі ж бо немічні й малі
А Ви, мій друже Вірний, мій Миколо
із покоління, що в юнацтві обіруч
не завагалось схопить життя за роги
і не зійшли зі світлої дороги
Ви чесно йшли до ясної мети
крізь попилиця двох лихих імперій,
щоб через долею відкриті двері
в нову добу звияжко увійти!
Щасливе Ваше покоління й Ви,
що в темряві не збилися зі шляху,
Що заслужили в праці й боротьбі
Вітчизни шану і повагу!

Микола Вінграновський
Зінгер Айленд 2002 р.

З смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 19 жовтня 2009 року на 89 році життя померла і засіла при Вічній Ватрі наша Мама, Тета, Бабуся, Тіточна і Стриєчна Сестра і Тета

СВ. П.

МАЛИНА (Омеляна)
з Ставничих ДЗЮБА

нар. в Яворові 9 липня 1920 р. – пом. в Баффало 19 жовтня 2009 р.

Вогнівка, пластунка, член куреня Ті, що греблі рвуть; член студентського товариства “Січ “ у Відні і Познані, працювала в Пласті, громаді і церкві.

донька

– Христя Бравн з мужем Birt Brown

донька

– Уляна Мелор з мужем Bob Mellor

сестрінка

– Дора Салабан Горбачевська

внучка

– Таня Бравн

внучка

– Дара Бравн

внук

– Олекса Горбачевський з дружиною Kris

внук

– Петро Горбачевський

близька і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

ПАНАХИДА була відправлена 23 жовтня 2009 р. в 7:00 веч. в похоронному заведенні Pietszak Funeral Home.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 жовтня 2009 р. в церкві св. о. Миколая, 308 Fillmore Avenue, Buffalo, NY 14206, а відтак похована біля її мужа Корнеля на цвинтарі св. Матея.

Замість квітів в імені Покійної датки можна складати на “Старий” Сокіл на руки Ореста Гаврилюка (Orest Hawryluk), 321 Linden Dr., Elkins Park, PA 19027 або на церкву св. о. Миколая, 308 Fillmore Avenue, Buffalo, NY 14206.

За присутність на похоронних відправах, вислови співчуття і пожертви складаємо нашу щирю подяку.

Вічна Їй Пам'ять!

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ УПС
„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ“

ділиться сумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшла на Вічну Ватру в понеділок, 19-го жовтня 2009 р.

СВ. П.
ПЛ. СЕН. ДОВ.

МАЛИНА ДЗЮБА

довголітня членка куреня, комендантка і член адміністрації таборів на Новому Соколі, новацька виховниця і член Станиці в Бофало.

Цією дорогою висловлюємо глибоке співчуття Родині.

Провід куреня
„Ті, що греблі рвуть“

З глибоким смутком повідомляємо, що у понеділок, 5 жовтня 2009 р. відійшов у Божу вічність наш найдорожчий **МУЖ, ТАТО, ВІТЧИМ, ДІДО, ПРАДІДО і БРАТ**

СВ. П.

ІЛЯРІЙ МАЗЕПА

громадський діяч, народжений 11 травня 1924 р. у Денисові, Тернопільська область, Україна.

ПАРАСТАС відбувся 8 жовтня в похоронному заведенні Насевич. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 жовтня в церкві св. Архистратига Михаїла у Jenkintown, PA і на цвинтарі св. Марії у Fox Chase, PA.

В глибокому смутку залишилися:

дружина

– ЕМЛІ

доньки

– ІРЕНА КУРИЛАС

– ОЛЬГА з мужем ЮРІЄМ ЦАРИННИКОМ

пасерб

– ДЖИМ МАРТЕН з дружиною ЕЛИЗАБЕТОЮ і родиною

пасербиця

– СУЗАН СОНДЕРЗ АНРІЄН з мужем ХРИСТОФОРМ

внуки

– ЛІДІЯ БАЛАЖ з мужем РИЧАРДОМ

– ПАВЛО КУРИЛАС

– ОЛЕКСАНДРА й АНДРІЙ ЦАРИННИКИ

правнуки

– СОНЯ

– АЛЕКСАНДЕР

сестра

– ОЛЬГА РОМАНЧУК з родиною

та ближча і дальша родина в Канаді й Україні.

За присутність на похоронних відправах, вислови співчуття та пожертви складаємо щирю подяку.

Вічна Йому Пам'ять!

З глибоким сумом повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 25 серпня 2009 р. по довгій і тяжкій недугі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов у Божу вічність на 84-му році життя наш найдорожчий **МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ**

СВ. П.

ЯРОСЛАВ ФЕЩАК

Залишив у великому смутку:
дружину – ТЕРЕСУ
доньку – ТАМАРУ з чоловіком
внуків – ВАСИЛЬКА і АДРІЯНКА

Вічна Йому Пам'ять!

Подяка

Складаємо сердечну подяку для о. Мирона Миронюка і для о. Євгена Монюка за похоронні відправи. Як рівнож дуже дякуємо за участь у похороні та слова співчуття, за зложені пожертви у пам'ять Покійного Ярослава ФеЩака.

Нехай Господь нагородить усіх сторицею.

З великою пошаною дружина Тереса ФеЩак з родиною. Родину, приятелів і знайомих просимо про молитви за спокій душі Славка.

Ділимося сумною вісткою, що 14 жовтня 2009 р. відійшов від нас у вічність наш найдорожчий **БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ**

СВ. П.

ТЕОДОР ПОТЕР
(ПОТЕРИЙКО)

нар. 27 листопада 1921 р. в Тернополі, Україна.

ПОХОРОН відбувся 17 жовтня 2009 р. в Українській католицькій церкві в North Port, FL.

У глибокому смутку залишилися:

доньки

– ЛІЛІЯ з родиною

– РОМА з родиною.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо, що
в понеділок, 12 жовтня 2009 р. відійшов
від нас у вічність наш дорогий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

СВ. П.

ЯРОСЛАВ ГОРБАЧЕВСЬКИЙ

нар. 10 вересня 1928 р. в м. Сокаль.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фльорида, а Покійний похований на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

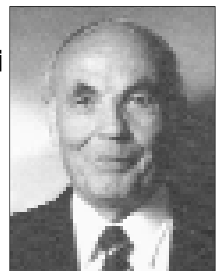
Залишилися у смутку:

дружина – ОДАРКА
сини – АНДРІЙ з дружиною ДАРКОЮ
– МИРОН з дружиною ТАМАРОЮ
внуки – НАТАЛКА, ЮЛІЯНА і ДАНИЛО
близька родина
– ПАВЛО і ХРИСТЯ ГОРБАЧЕВСЬКІ
– МЕТОДІЙ, ЯРОСЛАВ, ТАРАС і ДАНЯ КІНАХИ
– ОЛЯ, ОСИП, РОМАН, МИРОСЯ МУШКИ і
ХРИСТЯ СКОЛНИК з чоловіком
– ВАСИЛЬ, ДАСН, МЕЛЬОДІЯ і ТАРАС ДЯЧУКИ
з родинами
близька і дальша родина в США, Канаді й Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо, що
дня 17-го жовтня 2009 р. упокоївся в Бозі
на 85-му році життя наш найдорожчий
ТАТО, БРАТ, ДІДО і ПРАДІДО

СВ. П.

Юліян Котляр "Левко"

Нар. 4-го липня 1924 у селі Дудинці, пов. Сянік, Лемківщина.

У роках 1944-1948 служив в УПА на Холмщині. У 1948 р. перейшов рейдом до Західної Німеччини, а у 1950 р. переїхав до США. Був Головою Головної Управи Організації Оборони Лемківщини, членом колегії лемківських видань, Українського Народного Союзу, Суспільної Служби Комбатантів, Української Централі, Українського Дому в Пассейку та інших громадських організацій. В останньому часі виконував функції Голови Об'єднання Колишніх Вояків УПА США і Канади, та Голови Видавництва Літопису УПА.

ПАНАХИДА відбулася 20-го жовтня 2009 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21-го жовтня 2009 р. в церкві св. Миколая в Пассейку, а відтак на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Нью-Джерзі.

В глибокому смутку залишилися:

доньки – Надя Дубанович з мужем Джов
– Христина Котляр
– Петруся Паславська з мужем Нестором
– Леся Козіцька з мужем Романом
внуки – Христофор з дружиною Дженін, Олесь, Стефця,
Наталка, Аля, Данило, Микола, Юліяна, Роман, Михась
правнуки – Натан, Пейтон
сестра – Марія Копик в Україні.

Пожертви замість квітів можна складати на видавництво „Літопис УПА“ на адресу: Litopys UPA, 105 Francisco Avenue, Rutherford, NJ 07070.

Вічна Йому Пам'ять!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо,
що 10 жовтня 2009 р., відійшов у вічність
на 93-му році життя наш найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАґЕР

СВ. П.

ПЕТРО МУДРИЙ

нар. 14 травня 1917 р. в селі Лімна, коло Самбора.

Колишній вояк 1 УД УНА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 17 жовтня 2009 р., в Українській греко-католицькій церкві свв. Апостолів Петра і Павла в Балтиморі, Мд.

Залишені у смутку:

дочки – МАРІЯ МУДРА з чоловіком МАЙКЕЛ СЕЛДИН
та діти СТІВЕН і ГЕЛЕН
– ГАЛИНА Л. МУДРА
син – ЮРІЙ І. МУДРИЙ
брат – ТЕОДОР з дружиною ЛІВІА САККО
та близька і дальша родина в Америці, Англії й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради ділиться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 17 жовтня 2009 р., у Кліфтоні Нью-Джерзі, переставився у Божу вічність на 86 році багатотрудивого життя

СВ. П.

ЮЛІАН КОТЛЯР „ЛЕВКО“

Народився 4 липня 1924 р. у с. Дудинці, що на Сяніччині-Лемківщина.

Учасник УПА від 1944-1948 рр. на Холмщині. 1948 р. рейдом прийшов до Західної Німеччини. Член Середовища УГВР, голова Об'єднання колишніх Вояків УПА США і Канади. В останньому часі виконував функцію голови Видавничої Комісії „Літопис УПА“. Бувший голова головної управи Організації Оборони Лемківщини і член колегії лемківських видань. Довголітній секретар 42 Відділу УНСоюзу і громадсько-політичний діяч.

Дочкам: Надії, Христині, Петрусі і Лесі, онукам і правнукам, ближчій і дальшій родині складаємо глибокі співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Ощаджувати і позичати
Найкраще в Кредитівці
Самопоміч - Нью Йорк.

Чи Ви вже стали
членом нашої Кредитівки?

Завжди конфіденційна, професійна та ввічлива обслуга.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

На службі членам та українській громаді від 1951 року!

ГОЛОВНЕ БЮРО:

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

КЕРГОНКСОН:

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990 Fax: 631 867-5989

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL (1-888-735-3735)

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by
the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

www.selfreliance.ny.org